

bosansko-hercegovački magazin

EUROPPA

decembar 2012

Politika: SDP kontra svih

Intervju: Martin Raguž

Ljubljanska i Investbanka moraju isplatiti staru štednju

U OVOM BROJU POKLON: KALENDAR ZA 2013. GODINU!

ISSN 1939-3423

ADVOKATSKA KANCELARIJA

Aleksandra H. Bronsted

Attorney at Law

Porodično pravo/Divorce

Krivično pravo/Criminal Law

D.U.I

Osobne ozljede zadobivene:

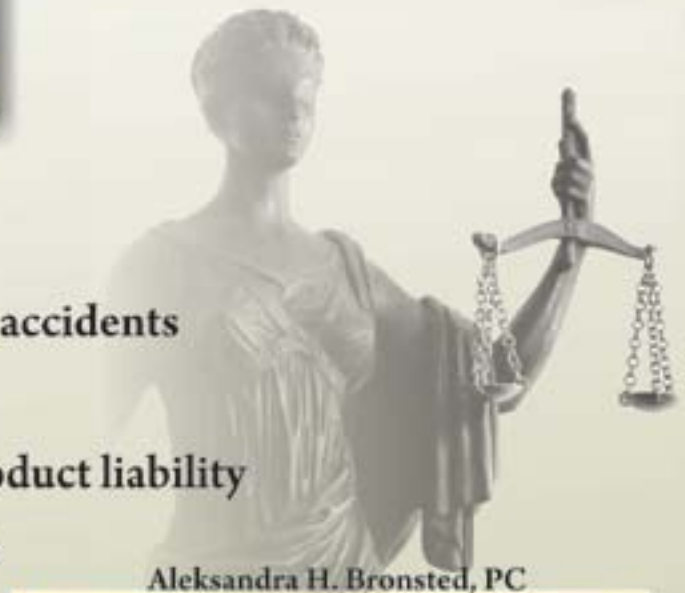
Na radu/Workers' compensation

U saobraćajnim nesrećama/automobile accidents

Pri padu/slip and fall

Korišćenjem neispravnih proizvoda/product liability

Medicinske greške/medical malpractice

Aleksandra H. Bronsted, PC

6065 Lake Forrest Dr.

Suite 200

Atlanta, GA 30328

Phone: (770) 451-3818

Fax: (770) 451-3922

Prvi advokat u Atlanti sa kojim možete razgovarati na Vašem jeziku!

U ovom broju:

4 Komentar

Nova prijetnja

8 Bosna i Hercegovina

Federacija BiH u krizi:

SDP kontra svih

20 Intervju

Martin Raguž:

Ne mjerite prava Hrvata njihovim brojem

24 Poklon

Kalendar za 2013. godinu

30 Ekonomija

Građani pobijedili banke i države

32 Reportaža

Kulinarske putešestvije (11):

Na iftaru kod Amele

34 Nauka

35 Automobili

36 Showbiz

Jean-Claude Van Damme:

"Zaljubljen sam u Bosanku!"

38 Porodica

41 Mozaik

42 Horoskop

43 Zabava

46 Oglasi

PROUD MEMBER

Gwinnett Chamber

**Sretnu i uspješnu Novu 2013.
Vam želi ekipa Europa Magazina!**

*Svim čitaocima katoličke vjeroispovijesti
želimo sretan i čestit Božić*

NOVI TV PROGRAM NA VAŠEM JEZIKU

EUROPA MAGAZINE je partner Hayat TV za područje Sjeverne Amerike. Nudimo nevjerovatne cijene oglašavanja na najgledanijem satelitskom programu Hayata. Telefon: 678-743-5731 ili nam pošaljite e-mail na redakcija@europamagazine.info. Uvjerite se i sami. Reklamiranje na televiziji je pristupačnije nego što mislite!

+ 387 33 271 340
+ 387 33 271 350
marketing@ntvhayat.com
prodaja@hayat.ba
www.hayat.ba

*Uvijet sa udugim
marketing sa televizije*

Nova prijetnja

Politička kriza u Bosni i Hercegovini dostigla je kritičnu tačku na kojoj su moguće teško popravljive, strateške greške. Situacija je dramatična jer prijeti unutrašnja destrukcija koja se tiče, podjednako, narušavanja ustavne konstitucije BiH i demokratskih standarda i principa.

Nedavno potpisani sporazum SDP- SNSD, odnosno, Lagumdžija-Dodik, je školski primjer političkog nasilja, ali i puzajući državni udar na temelje države i otvoreni udar na bh društvo i demokratiju.

Prije nego pređem na objašnjenje navedenih tvrdnji, da podsjetim da je Zlatko Lagumdžija dogovorio (špekulira se i potpisao) sličan, u biti isti, sporazum sa Draganom Čovićem (HDZ BiH). Ta dva dogovora znače narušavanje pozitivnih promjena koje su mukotrpno ostvarene u postdejtonskoj fazi, te predstavljaju normativni politički kontekst za ostvarivanje ciljeva rata protiv BiH (njene destrukcije i podjele). Zato ova kriza ima istorijsku dimenziju i sudbonosni značaj, ne samo za funkcionalnost države, već i za njen opstanak.

Sve bitne odredbe navedenih političkih dogovora i potpisanih (!) sporazuma predstavljaju derogiranje države BiH, njene konstitucije i nadležnosti. Temeljni problemi BiH su politički sistem i karakter etabliranih, vladajućih političkih stranaka. Sistem je invalidan, jer sastavnicama države (FBiH i RS) daje velike kompetencije, na račun same države. Posljedice su blokade u zakonodavnoj ravni (parlamentu, tj. parlamentima) i u realizaciji usvojenih rješenja, odnosno u nefunkcionalnosti države. Zato je BiH nesposobna za nužne društvene reforme i zato konstantno povećava zastoj za zemljama u regionu na putu ka EU (čak i za Kosovom). Umjesto da se disfunkcionalnost prevladava, tako što bi se povećavale nadležnosti države, aktuelni sporazumi predviđaju obrnuto - daljnju fragmentaciju državne strukture, povećavanje autonomnosti i nadležnosti entiteta i jačanje destruktivnih i secesionističkih snaga. Da budem direktan, politika je prvenstveno stvar interesa, pa tek onda ideologije i principa. Sporazumom Lagumdžija-Dodik bitno se povećava, ionako velika, kontrola politike i entiteta nad prirodnim resursima i finansijskim tokovima, posebno u javnim, državnim preduzećima i budžetima. Tako se hrane partikularni interesi, a zapostavlja opšti interes (države, društva i građana). To, naravno, dalje ojačava moć političkih lidera, tj. slabi mogućnost participacije građana u donošenju vitalnih odluka i kontrolu vlasti.

Sporazumom je konkretno već dogovoreno da se 100 miliona maraka sa računa Elektroprijenosa podijeli za "jačanje entitetskih budžeta". Dakle, da se usmjeri u potrošnju umjesto u razvoj elektroenergetskog sistema. I taj primjer ilustrira karakter politika i motiva navedenog sporazuma. Da

podsjetim, BiH ima najveće neiskorištene prirodne potencija u energetskom sektoru u Evropi, ponajprije u hidropotencijalima, a po ozbiljnim analizama i u nalazištima nafte i prirodnog plina. Politika želi da te potencijale stavi pod direktnu kontrolu, tj. da se sačuva postojeća kontrola. Drugačije rečeno, da se na račun opšteg interesa zadovoljavaju interesi političkih moćnika i s njima povezanih interesnih grupa ili pojedinaca. Realizacijom ovog sporazuma (i sporazuma Lagumdžija-Čović) zaokružuju se dva, odnosno tri savremena feuda u kojima bi dva, odnosno tri lidera imala apsolutnu moć i sve benefite koji uz to idu. Naravno, s druge strane nastavio bi se proces siromašenja građana i urušavanja ekonomije, odnosno nastavio bi se opasni trend daljnjeg zaostajanja BiH za zemljama u okruženju. To se, jednostavno, ne smije dozvoliti. Takve retorgradne procese valja spriječiti svim parlamentarnim i vanparlamentarnim sredstvima političke borbe.

Sporazumom predviđene promjene koje se odnose na pravosuđe, prije svega na tužilaštvo, predstavljaju apetite politike da imaju presudnu kontrolu ove klasične funkcije svake uređene zemlje i koja predstavlja temelj pravne države. Umjesto Visokog sudskog i tužilačkog vijeća nadležnost bi trebalo da dobiju parlamenti i to na entitetskom nivou. Imajući u vidu karakter vladajućih politika jasno je da bi izmjenom procedure imenovanja tužilaca politika imala kontrolu nad njihovim radom, na isti način kako upravljaju radom parlamenta i kad se radi o drugim pitanjima. U (do)sadašnjim odnosima parlament je mjesto gdje se ozvaničava i pretače u zakone volja političkih stranaka, odnosno njihovih neprikošnovanih lidera. Zastupnici nemaju ni elementarnu samostalnost u radu tj. odlučivanju. Imenovanje tužilaca bi, dakle, doslovno zavisilo od volje lidera najjaćih stranaka. Jasno je da onda da nema uslova za njihovu autonomnost. Tim izmjenama nastavlja bi se nedopustiva lakoća vladanja koja svjedoči o potpunom odsustvu odgovornosti prema opštem interesu, dobijenom mandatu i stabilnosti države. Ionako visoka korupcija dobila bi institucionalnu zaštitu i pljačka bi mogla biti nastavljena nekažnjeno.

Ohrabrenje je da je ovaj pokušaj naišao na snažan otpor javnosti, posebno u Sarajevu, te jednako od struke. Tako, recimo, Udruženje sudija BiH u saopštenju za javnost upozorava da "Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH (VSTVBiH) ima zakonom propisanu ulogu koja ne smije biti ugrožena političkim utjecajem". Podsjećaju da je to posebno istaknuto i u okviru preporuka Venecijanske komisije kao i na Strukturiranom dijalogu između Evropske unije i BiH. Oštro intonirano saopštenje završavaju punom podrškom VTS-u u BiH da nastavi "očuvanje slobode pravosuđa od političkog utjecaja", jer je riječ o "najvećem uspjehu pravosudne reforme u našoj

Poštovani čitaoci, redakcija Europa Magazina će rado objaviti i Vaš tekst, ako nam ga pošaljete na e-mail adresu redakcija@europamagazine.info. Ne zaboravite - ovo je i Vaša novina!

zemlji”.

Jasno je da VSTV BiH ima zadatak da osigura nezavisno, nepristrasno i profesionalno pravosuđe koje BiH jedino kao takvo vodi ka dostizanju standarda za ulazak u Evropsku uniju. Nasrtaj na nezavisno pravosuđe, kao treći ravnopravan stub vlasti, predstavlja nasrtaj na stabilnost sistema. Autonomnost pravosuđa je postulat pravne države i osnova za razvoj demokratije. Ako se to naruši, imamo diktat politike i autokratiju, prikrivenu ili otvorenu.

Dogovor Lagumdžija-Dodik predviđa tzv. zatvorene liste u izbornom procesu, tj. glasanje za stranke, a ne i za kandidate. Profesionalna kompetentnost i moralni kredibilitet više ne bi bili kriteriji. Bio bi to klasični udar na demokratske standarde i daljnje jačanje apsolutne moći političkih stranaka.

Kad se ove dvije stvari (izbor tužilaca i izborni zakon) posmatraju u geštaltu (u cjelini), jasno je da je riječ o suspenziji političkog sistema i vraćanje krhke demokratije nekoliko stepenica unazad.

Na kraju o motivima za sramni sporazum. Motivi i ciljevi Dodika su jasni. On i ne krije. Dapače. Lagumdžija? Obećao koncesije i Dodiku i Čoviću da bi zadovoljio svoje narcističke apetite, tj. da bi iz vlasti istisnuo SDA, te da bi zadržao poziciju ministra vanjskih poslova. Da se razumijemo, kompromis i koncesije se rade u politici, ali to mora biti principijelno i ne smije ići na štetu opšteg interesa, pogotovo ne protiv strateških ciljeva BiH.

Ibrahim PROHIĆ

HAYNES AUTO PARTS

**TRAŽI SE AUTO MEHANIČAR SA
SVOJIM ALATOM KOJI ZNA DA VARI
SA DOBRIM VOZAČKIM ISKUSTVOM
DA PRIČA DOBRO ENGLISKI
I KOJI ZNA DA RADI SA
BENZINOM I DIZELOM.
SATNICA JE \$15.00 PO SATU**

**ZA VIŠE INFORMACIJA NAZOVITE
Mr.LEGGS NA BROJ
TELEFONA 1-706-318-2724**

**ADRESA 200 HARRIS STREET
COMMERCE, GA 30529**

LERO TRAVEL

Phone 404-660-0910
Enver Šejtanić

1405 Wheatfield Drive
Lawrenceville, GA 30043
enver@lerotravel.com
Save money Book online
www.lerotravel.com

LION TAIL

REALTY, LLC

**PRODAJETE ILI KUPUJETE KUĆU!!!
ZA MENE BITI REALTOR ZNAČI MNOGO
VIŠE NEGO PRODAJA KUĆE
MOJE USLUGE SU SKONCENTRISANE
NA USPJEH U OSTVARENJU VAŠIH SNOVA**

**Direct:
(678) 735-8397
Suada@LionTailRealty.com
LionTailRealty.com**

Suada Nisic Realtor©
HUD Expert, Buyer's Advocate, Listing Specialist

JEFTINE AVIONSKE KARTE LLC

Samo Ptice Lete Jeftinije

Jazmir Bešlija
owner

336 Springhaven Rd,
Lawrenceville, GA 30046

Tel 770.963.9684 ili 770.963.9685

Fax 888.404.8088
TravelBiH@Hotmail.com
www.TravelBiH.com

Pozivni broj za Evropu

Uovonedjeljnoj posjeti Bosni i Hercegovini slovački predsjednik Ivan Gašparovič, već i odlukom da posjeti i Banjaluku i Sarajevo – a posebno izjavama nakon razgovora s predsjednikom Republike Srpske – pokazao je kako i pored svih uvjeravanja o najzad usaglašenoj američkoj i evropskoj viziji u kojoj samo cjelovita Bosna i Hercegovina može računati na prijem u NATO i Evropsku Uniju problem s jedinstvom nije samo bosanskohercegovački već i evropski. Gašparovič je pokazao kako je u tom traženju zajedničke preatatlantske strategije za sada nepremostiva prepreka ne samo u tome što Bosna i Hercegovina „ne govori jednim glasom“ nego i što je isti slučaj i sa Evropom. Bosna i Hercegovina je već jednom, u vrijeme nasilnog raspada Jugoslavije, platila tragičan račun evropskom nejedinstvu: dok su neki od najistaknutijih spoljnopolitičkih saradnika tadašnjeg američkog predsjednika, Džordža Buša starijeg, još slavili pobjedu u prvom zalivskom ratu 1991. i tvrdili kako u vezi s Jugoslavijom treba ostaviti Evropi da zavede red „u svom dvorištu“ bilo je i u toj grupi onih koji su bili skeptični prema i samom postojanju Evrope kao partnera, postavljajući simbolično pitanje: „A koji je pozivni broj za Evropu?“

Slovački predsjednik samo je pokazao kako ni pune dvije decenije kasnije, sa svim svojim ostvarenjima i svim proširenjima, Evropa ipak nije ostvarila značajniji napredak u postizanju harmonije makar u spoljnopolitičkim principima. U grupaciji 28 suverenih država ne može se, naravno, tražiti jednoglasje ali bi za ozbiljno partnerstvo i za ozbiljno uvažavanje „evropskih poruka“ morala postojati saglasnost o principima na kojima bi počivala zajednička evropska politika.

Gašparovič je u posjeti Bosni i Hercegovini uspio u značajnoj mjeri potkopati kredibilitet prethodne zajedničke posjete prvih dama američke i evropske spoljne politike, Hillary Clinton i Catherine Ashton, čija je ključna zajednička poruka bila kako Sjedinjene Države i Evropska Unija vide budućnost Bosne i Hercegovine kao ujedinjene, prosperitetne zemlje i punopravne članice ujedinjene Evrope i NATO-a. Slovački predsjednik je pokazao kako u „Evropi“ i na najistaknutijim položajima ima i onih koji sve to vide i drugačije, nudeći po-

ređenje u kojem su recimo Bosna i Hercegovina i Republika Srpska slične Češkoj i Slovačkoj, što se – u aktuelnom bosanskom kontekstu – lako može razumjeti ili predstaviti kao Gašparovičeva prećutna podrška kampanji aktuelne vlasti u Republici Srpskoj za raspad Bosne i Hercegovine i otcjepljenje „srpskog entiteta“. A to je u snažnom kontrastu s američkim i evropskim stavom kako je antidržavna i secesionistička retorika neprihvatljiva i sa porukom britanskog šefa diplomatije kako oni koji na tome rade „neće biti naši partneri“.

Bez obzira na to kakvi su motivi i pozadina Gašparovičeve posjete i izjava u Banjaluci, a bosanske interpretacije se kreću od potpune neobaviještenosti do učešća u zavjeri „hrišćanske Evrope“ protiv bosanskih Bošnjaka-muslimana s podsjećanjem kako je ključna razlika između slučaja Češke i Slovačke i Bosne i Hercegovine i Republike Srpske u tome što u prvom slučaju razdruženju nije prethodilo „etničko čišćenje“ i genocid, za dugoročne evropske perspektive i interese Bosne i Hercegovine štetno je poticanje na konfrontaciju i nipodaštavanje Gašparoviča i njegove zemlje kao perifernih i beznačajnih aktera na evropskoj političkoj sceni.

Odluke u Evropskoj Uniji donose se saglasnošću svih članica i u tom kontekstu glas Slovačke vrijedi koliko i glas Njemačke.

Imao sam s tim u vezi i sasvim lično profesionalno iskustvo: bio sam predstavnik za štampu agencije Ujedinjenih nacija za drogu i organizovani kriminal u vrijeme velikog talasa proširenja

Evropske Unije u proljeće 2004. kad je primljeno deset novih članica, uključujući i Slovačku. Tada sam organizovao sastanak s ambasadorima novoprimitljenih država u pripremama za konferenciju za štampu o tome kako proširenje Unije istovremeno proširuje i granice stabilnosti i vladavine prava u Evropi. Iako je dokument koji smo tada ponudili evropskoj štampi – sa statistikom o putevima droge i organizovanog kriminala – nosio taj pozitivni ton očekivanja da proširenje jača, a nikako ne slabi, vladavinu prava u Evropi, ambasadori novoprimitljenih članica nisu prihvatili podjelu na „stare“ i „nove“ članice Unije jer su njihove zemlje u procesu ispunjavanja uslova za članstvo već dokazale prihvatanje i sposobnost provođenja

Milorad Dodik i Ivan Gašparovič

Sretna Nova Godina!

FASTV

1.866.639.8911

Sretna Nova Godina!

EMC Cargo

Esad Međić

1.866.877.7271

Sretna Nova Godina!

Aleksandra H. Bronsted

770.451.3818

Sretna Nova Godina!

Photo World & Signs

Dalibor Špalat

404.641.9682

Sretna Nova Godina!

Osman "Cico" Vujinović

404.550.8054

Sretna Nova Godina!

Euro Plus TV

1.877.747.6097

Sretna Nova Godina!

Eurotel Agencija

1.717.245.8552

Sretna Nova Godina!

Brother and Sister Food

brothersisterfood.com

evropskih normi i standarda.

To je kontekst u kojem je pogrešno očekivati ili zahtijevati da se, recimo, o ovom „diplomatskom skandalu“ oglasi ministar spoljnih poslova Bosne i Hercegovine: spoljna politika je po „dejtonskom ustavu“ - koji su bez ikakvih značajnijih neslaganja prihvatili bošnjački lideri u protekle dvije decenije Alija Izetbegović i Haris Silajdžić - u nadležnosti Predsjedniš-

tva države pa je tako Gašparovića nakon Dodika u Banjaluci ugostio njegov partijski kadar Radmanović u Sarajevu.

Bosnu i Hercegovinu ni u Dejtonu ni u ovonedjeljnoj p-sjeti Gašparovića nije predstavljao - niko.

Kemal Kurspahić
Radio Slobodna Evropa

SDP kontra svih

Federacija BiH nalazi se i u političkom i finansijskom čorsokaku nakon što je postalo jasno da sadašnji sastav Vlade ovog bh. entiteta ne funkcioniše od prošle sedmice.

Najprije je njen prvi čovjek Nermin Nikšić bez saglasnosti ministara produžio mandat Upravi i Nadzornom odboru Razvojne banke, a nekoliko dana kasnije, ministri koji nisu iz SDP-a nisu došli na sjednicu Vlade na kojoj se raspravljalo o budžetu. Već dva dana se međusobno optužuju i najavljaju da će jedni druge smjenjivati.

„Imamo zaključak oba doma Parlamenta Federacije koji obavezuje mene kao premijera da preduzmem sankcije i predložim razrješenje ministara koji blokiraju rad federalne vlade. I u ovih narednih par dana ja ću se opredijeliti i ispoštovati odluku Parlamenta“, kaže Nermin Nikšić, predsjednik federalne vlade.

Nikšiću dužni ne ostaju ni ministri koji nisu iz SDP-a. Njegov zamjenik Jerko Ivanković Lijanović, koji je još prošle sedmice zatražio da premijer povuče odluku o produžetku mandata čelnim ljudima Razvojne banke, istrajan je i danas u tome. Ukoliko to ne uradi, Lijanović mu poručuje:

„Ukoliko se premijer ne vrati u zakonske okvire, ukoliko bude opstruirao rad Vlade Federacije, ja kao njegov zamjenik imam potpuno ovlasti da sazovem Vladu Federacije i da nastavimo raditi u punom kapacitetu dalje.“

Još jučer je predsjednik federalne vlade najavio kako sadašnji sastav te institucije teško može funkcionisati, sprovodeći tako u djelo dogovor svog stranačkog šefa Zlatka Lagumdžije sa Draganom Čovićem, liderom HDZ-a BiH. Prema tom dogovoru, buduću vlast u Federaciji bi trebali činiti, umjesto SDA i stranaka iz reda hrvatskog naroda, dva HDZ-a i Savez za bolju budućnost.

Samovolja SDP-a ide i korak dalje, pa njihov kadar Nermin Nikšić u parlamentarnu proceduru upućuje nacrt budžeta mimo saglasnosti Vlade. Na naše pitanje hoće li SDA u ponedjeljak, na sjednici federalnog parlamenta, budžet podržati, Adil Osmanović, ministar za raseljene osobe i izbjeglice, inače potpredsjednik te stranke, odgovara:

„Teško je očekivati da će poslanici SDA nakon ovako jednog grubog kršenja zakona, dati podršku budžetu.“

Nikšićev potez je prvi te vrste u demokratskom svijetu u kojem predsjednik vlade šalje u parlamentarnu proceduru budžet. Iako on tvrdi da na to ima ustavno pravo, Kasim Trnka, profesor ustavnog prava, o tome kaže:

„Vjerujem da je zakonom precizirano da ipak akte prethodno mora razmotriti kolegijalni organ kao što je vlada i da onda premijer nastupa u ime vlade. A i po samoj suštini, čak i da ne piše u nekim propisima, logično je da o jednom takvom

finansijskom dokumentu, oko koga je čitava javnost zainteresirana, ne može jedan čovjek odlučiti.“

U pitanje doveden i aranžman sa MMF-om

„Mi imamo jednu sasvim nelogičnu situaciju da nova parlamentarna većina u Parlamentu nije parlamentarna većina u izvršnoj vlasti“, navodi Omer Vatrić, poslanik Stranke za BiH u federalnom parlamentu.

Usvajanje budžeta ključno je da Bosna i Hercegovina dobije stand by aranžman kako bi njena dva entiteta pokrila budžetski deficit.

No, upitno je hoće li se to u Federaciji BiH desiti s obzirom na sadašnju krizu. I dok u SDP-u za svoje interese koriste socijalne kategorije koje su budžetski korisnici, analitičari ocjenjuju kako je budžet samo „kap u moru“ neriješenih problema u Federaciji BiH.

„Prema bh. građanima se pusti informacija kako je netko odgovoran za to što će sutra biti prazne kase zbog neusvajanja federalnog proračuna. Pri tome se tako pazi da se ne pusti potpuna informacija. A potpuna informacija je da je SDP izgubio svaku vrstu kompasa. Način na koji se ponašao federalni premijer u Razvojnoj banci je zapravo po sebi kazneno djelo. To je klasična zloupotreba položaja“, smatra Slavo Kukić, profesor na mostarskom sveučilištu.

Analitičari navode i kako je sadašnja situacija na političkom planu u Federaciji BiH dovedena do apsurd.

Mile Lasić, profesor na mostarskom sveučilištu, kaže kako je vlast u ovom bh. entitetu od početka konstituisanja nelegalna i zasnovana na ideologiji nasilja. Na pitanje ko je glavni krivac za sve i šta se može dešavati u narednom periodu, Lasić odgovara:

„Nitko ovih dana ne spominje glavnoga proizvođača krize, uvaženoga, mudroga vođu koji je uništio bh. socijaldemokraciju. Dakako nije sam. Ima on svog pandana i u Banjoj Luci. On se zavukao negdje u pozadinu, u prvom planu su njegovi jurišnici. Nasilje od samog početka je utkano u ideologiju i u razumijevanje politike od strane naših bajnih nam vođa, bilo etnokratske ili lažno socijaldemokratske provinijen-cije i samo ovih dana doživljavamo vrhunac tog nasilja. Imamo jednu posve gadjljivu, smiješnu, odvratnu političku situaciju, koja se igra našim novcima i našim strpljenjem. I imamo eksplozivnu situaciju i moguće je već koliko sutra, ukoliko ne bude proračuna, ne bude mogućnosti isplate plaća, da kolone krenu ulicama. I onda neće najbolji isplivati u toj gužvi, nego će opet neki loši momci proći do vrha, bogati će skloniti svoju djecu negdje vani, a mi ćemo jedni drugima razbijati glave, kao što smo to već činili u prošlosti.“

2 MJESECA BESPLATNO

Gledajte Kanale WorldTV-a

Prijavite se za paket Bosanski 1 i iz svog doma gledajte najbolje televizijske programe. Nazovite već danas i primit ćete kompletan set, aktivaciju i 2-mjesečnu uslugu BESPLATNIH programa!

2-mj. pretplata na paket Bosanski 2

**Satelitski
Komplet
WorldTV-a**

**Aktivacija
usluge**

**SAMO
149.99\$**

VEĆ DANAS NARUČITE WORLDTV!
1.888.238.2643 · www.globecastwttv.com

Pronađite nas na : WorldTV International Television : WorldTVUSA

Ponuda i servisne usluge dostupne su samo u Sjedinjenim Američkim Državama. Promotivna akcija važi samo za nove pretplatnike. Neophodno je 6-mjesečno članstvo kartice Autopay. Za otkazivanje se plaća naknada od 150\$. Cijena ne uključuje dostavu, manipulativne troškove ni primjenjive takse. Kod ove ponude nije moguć povrat novca. Promotivna akcija važi do 31/1/2013.

Popis 2013: Prebrojavanje Srba, Bošnjaka i Hrvata?

BiH: država Srba i Bošnjaka (sa Hrvatima) ili Bosanaca i Hercegovaca

Uoči popisa stanovništva, poslije dvije decenije ratova i političkih sukoba, ne treba očekivati nove činjenice, nego potvrditi onoga što već znamo. Pojaviti će se kroz brojke jedna drugačija BiH, u odnosu na onu popisano 1991. godine. Ono o čemu se sporimo jeste različito tumačenje razloga takve promjene, prije svega, etničko-nacionalne i vjerske strukture stanovništva i njegovog teritorijalnog rasporeda. Ovo pitanje etničko-nacionalnog i vjerskog prebrojavanja stanovništva jeste ključno za način na koji mi vidimo popis, ali to nije ono što od ovog popisa očekuje Evropska unija

Nije sporno da će podaci iz popisa naredne godine nama i svijetu otkriti bitno različitu Bosnu i Hercegovinu, u odnosu na popis iz 1991. godine. Ono o čemu se sporimo jeste različito tumačenje razloga takve promjene, prije svega, etničko-nacionalne i vjerske strukture stanovništva i njegovog teritorijalnog rasporeda. Ovo pitanje etničko-nacionalnog i vjerskog prebrojavanja stanovništva jeste ključno za način na koji mi vidimo popis, ali to nije ono što od ovog popisa očekuje Evropska unija. U samom pristupu popisu, razlikuje se njegovo značenje za unutarnje političke potrebe i predstojeće ustavno-pravne debate o budućnosti BiH, od onoga što od popisa očekuje EU. Otkuda ovako velika razlika u unutarnjim, političkim očekivanjima i vanjskim značenjima popisa?

Bez pravila: "Nema međunarodnog pravila koje kaže da ako jedna nacija ima više od 50 posto stanovništva to postaje nacionalna država. Takav broj bi imao unutarnju simboličku funkciju, ali ne i međunarodne posljedice. Na unutarnjem planu takođe nema nužnih promjena"

Politika na popisu

Profesor Centra za studij jugoistočne Evrope Florian Bieber kaže da je "siguran kako je EU svjesna političkih konotacija popisa u BiH. Napokon, politički značaj popisa je postao očigledan kada je morao da bude prekinut popis u Makedoniji prošle godine." Bieber objašnjava da EU "očekuje podatke koji će statistiku u BiH učiniti pouzdanijom. Danas ne znamo koliko ljudi živi u BiH, gdje oni žive itd. Rezultat je da nemamo pouzdane podatke o broju nezaposlenih, GDP-u po stanovniku i druge podatke koji su značajni za svaku zemlju. Oni su u sjeni 'nacionalnih pitanja'."

Osnovno pitanje jeste kakav je značaj ovog popisa za svaku od tri konstitutivne nacije. Za Bošnjake, kao nesporno većinsku zajednicu, ovaj popis ima višestruki značaj, kako unutar ove zajednice kao test za nacionalno-religijsku identifikaciju tako i za odnose ove nacije sa drugim nacijama i zajednicama unutar i van BiH. Na prethodnom popisu 1991. se svega 1.285 građana BiH izjasnilo kao Bošnjaci. Postojala je velika šarolikost u tumačenju i razumijevanju termina Bošnjak. Uoči tog popisa, SDA BiH i Islamska zajednica su vodile kampanju za izjašnjavanje pripadnosti kao Musliman, u nacionalnom

smislu, islam u vjerskom smislu i bosanski jezik kao maternji jezik. Ova kampanja je bila vrlo uspješna.

Rezultati izbora u decembru 1990. i popisa u aprilu 1991. godine konačno su potvrdili nacionalnu, kulturnu i političku zasebnost Muslimana u BiH, što je i bio njen cilj. O tome su ranije postojale dileme u vlastima poslijeratne Jugoslavije, ali ne i među većinom pripadnika ove nacije. "U popisima prije 1981. godine Muslimani se iskazuju pod različitim nazivima. U Popisu 1953. godine osobe koje su izjavile da su Muslimani svrstane su u grupu Jugosloveni – neopredijeljeni zajedno sa ostalim osobama jugoslovenskog porijekla koje su izjavile

Ramiz Salkić, potpredsjednik Republike Srpske

Ispit za Bošnjake u RS-u

Ramiz Salkić, potpredsjednik Republike Srpske, smatra da popis stanovništva predstavlja još jedan izuzetno značajan ispit za Bošnjake u tom entitetu: "S obzirom na stanje u oblasti povratka na teritoriju RS-a i brojne administrativne barijere koje su se ispriječile na ovom putu, popis stanovništva je još jedan ispit i za nadležne institucije vlasti. Naime, neophodno je da se Bošnjaci u toku popisa izjašnjavaju kao pripadnici konstitutivnog naroda, a ne kao pripadnici vjerske grupe, čime će biti svrstani u red ostalih. Važno je, također, da Bošnjaci svoj jezik nazivaju bosanskim i tako se izjasne prilikom popisa. Možda je u tom procesu najvažnije da se osigura nepristrasnost popisivačkih timova tako da bi popisivači različite nacionalne pripadnosti u RS-u na teren išli u paru kako bi se otklonile sumnje u konačne rezultate popisa.

Smatram da se sve bošnjačke institucije i nevladine organizacije, kao i predstavnici Bošnjaka, trebaju uključiti u kampanju pojašnjavanja zašto moramo biti Bošnjaci i govoriti bosanskim jezikom. U Republici Srpskoj se kroz medije i obrazovni sistem povratnicima pokušava nametnuti termin bošnjački jezik i Bošnjaci – muslimani, što može ostaviti ozbiljne posljedice na popis stanovništva. Bojimo se da će jednonacionalni popisni timovi biti pristrasni i da će uticati na one koji se popisuju. Također, smatram da se može pojaviti ozbiljan problem kod popisa naših građana na privremenom radu van Bosne i Hercegovine".

da su Jugosloveni, dok su u Popisu 1961. godine iskazani pod nazivom Muslimani u etničkom smislu, a 1971. godine kao Muslimani u smislu narodnosti", objašnjavaju metodologiju ranijih popisa u Agenciji za statistiku BiH.

Broj Muslimana u BiH je procentualno gledano neprekidno rastao od 1961. godine, kada je registrovano 25 posto Muslimana u stanovništvu BiH do 1991. godine, kada je upisano 43,5 posto Muslimana. Ali, na Bošnjačkom saboru koji je održan u septembru 1993. godine, posebnom Deklaracijom o imenu, promijenjen je naziv Musliman u ime Bošnjak, uz objašnjenje da je riječ o povratku historijskog imena.

Ovdje nije riječ o raspravama o ranijim historijskim značenjima pojma Bošnjak, niti o razlikama između integralnog bošnjaštva, čija koncepcija podrazumijeva pripadnike sve tri vjerske zajednice u BiH ili bošnjaštva koje je reducirano samo na bosanske muslimane. Ovdje je, u popisnom smislu, bitno jedino da je popis 2013. godine prva historijska prilika u kojoj se Muslimani izjašnjavaju u svom ustavno-pravnom preimenovanju u Bošnjake. Uspoređivanje broja Bošnjaka na popisu 1991. i budućem popisu 2013. godine samo će nam potvrditi kako su političke, vjerske i kulturne kampanje presudne za

nacionalnu i vjersku identifikaciju stanovništva na bilo kojem popisu.

Poziv Bošnjacima

U pripremi predstojećeg popisa, Rijaset Islamske zajednice u BiH pozvao je Bošnjake da "na predstojećem popisu stanovništva u rubrici 'nacionalno/etničko izjašnjavanje' upišu nacionalno ime Bošnjak, u rubrici 'izjašnjavanje o vjeroispovijesti' daju odgovor da je islamska, a maternji jezik bosanski. Jer svi oni koji navode Bošnjake da se na sljedećem popisu stanovništva u našoj zemlji pišu nacionalno: Musliman, Bosanac ili Hercegovac, rade direktno ili indirektno na etničkom čišćenju Bošnjaka".

Ostavimo po strani Rijasetova tumačenja historije, u kojima činjenicu da su se Bošnjaci u proteklih pola stoljeća izjašnjavali i kao neopredijeljeni, i kao Muslimani i sada kao Bošnjaci svodi samo na neslobodu, jer to jednostavno nije tačno. Postoje brojni dokazi da su se muslimani u BiH izjašnjavali kao Muslimani naglašavajući svoju vjersku posebnost, čak i kada im je bio ponuđen model integralnog bošnjaštva. Ova historijska tumačenja treba ostaviti po strani, jer Rijaset nije

Politička očekivanja

Novi argumenti za stare sukobe

Popis će pokazati koliko je, zaista, Hrvata u protekle dvije decenije napustilo BiH i time će motivirati hrvatske političare da zaštitu svojih prava kao konstitutivnog naroda osiguraju u ustavno-pravnim rješenjima, koja neće ovisiti od brojnosti pripadnika ove nacije. Popis će, naravno, potvrditi da je teritorijalna rasprostranjenost područja u kojima su Hrvati većina stanovništva takva da nije moguće konstituisati jednu političku jedinicu koja bi imala teritorijalni kontinuitet. Popis će, međutim, otkriti da to nije samo hrvatska specifičnost, jer će se na etničkoj mapi BiH poslije popisa otkriti nove "etničke enklave" Bošnjaka i Hrvata u RS-u ili Srba u Federaciji.

Ali, gdje su sve Hrvati većina stanovništva i na koja prava mogu da računaju na osnovu takve teritorijalne rasprostranjenosti? I prema postojećim ustavnim rješenjima u kantonima, svagdje tamo gdje je na nivou opštine većina stanovništva različite nacionalne pripadnosti u odnosu na većinu stanovništva na nivou kantona, ta manjina ima pravo na različite oblike autonomije i prijenosa ovlaštenja. Stoga je moguće očekivati različite inicijative za političko-pravnom ili kulturnom autonomijom, na osnovu nove popisne slike. U ovisnosti od veličine ovih enklava, to će biti argument i za one koji tvrde da nije moguća podjela BiH bez novog nasilnog raseljavanja stanovništva, posebno u odnosima Hrvata i Bošnjaka, koji i dalje međusobno izmiješani naseljavaju velike dijelove teritorija BiH. Za odnose među samim Hrvatima, popis će donijeti važne informacije o tome koliko se Hrvata nalazi u zapadnoj Hercegovini, koliko u srednjoj Bosni, a koliko u Posavini, jer i sada postoje hrvatski političari koji tvrde da npr. "Bosanci glasaju, a Hercegovci dijele fotelje". Različite političke vizije između dijela Hrvata u Hercegovini i dijela u središnjoj Bosni i Sarajevu bit će preispitivane i u odnosu na rezultate popisa.

U javnosti BiH postoje i dva potpuno oprečna tumačenja o načinu stvaranja srpske nacionalne većine na području Republike Srpske, ali nije sporno da će popis potvrditi postojanje takve većine. Na pitanje kako će međunarodna zajednica prihvatiti ove rezultate, profesor Bieber kaže: "Popis će samo potvrditi ono što mi već znamo – da postoji snažna srpska većina u RS-u. To ne daje pravo na secesiju, a način na koji je ova većina

stvarena je dobro poznat. Dakle, popis će potvrditi ono što znamo, neće stvoriti nove činjenice. Osim ako budemo iznenađeni mogućim visokim brojem ljudi koji ne slijede nacionalnu logiku."

Potvrđivanje apsolutne većine srpskog stanovništva, sa 90 i više posto stanovništva srpske nacionalnosti, u RS-u pojačat će zahtjeve za pravom na nacionalno samoopredjeljenje Srba u BiH; tumačenja o stvaranju ovog entiteta na bazi takve volje jednog naroda i mogla bi ojačati one koji dovode u pitanje ustavno-pravna i politička tumačenja o "multietničkim entitetima" i konstitutivnosti sva tri naroda na cijeloj teritoriji BiH. Istovremeno će biti dodatni dokaz za one u lokalnoj i međunarodnoj javnosti koji tvrde da je takvo stanje rezultat etničkog čišćenja i genocida, te da se ne smije dozvoliti njegovu pravno verifikovanje.

Sa stajališta srpskih ili hrvatskih očekivanja, veoma je značajno da će popis pokazati čak i fizički nestanak brojnih sela, koji su 1991. imali većinu stanovništva ove nacionalnosti, a sada se nalaze na području Federacije BiH. Stoga će biti postavljeno i pitanje na koji način je stvorena izrazita bošnjačka većina u nizu mjesta. Povećanje broja Bošnjaka, u strukturi stanovništva određenih naselja i opština, biće objašnjeno ne samo doseljavanjem drugih Bošnjaka iz različitih dijelova BiH, u toku i poslije rata, nego i odseljavanjem srpskog i hrvatskog stanovništva.

Ovi popisni argumenti daće značajnim zagovornicima koji tvrde da nova etno-nacionalna teritorijalizacija stanovništva u BiH mora imati i političko-pravne posljedice u stvaranju administrativnih jedinica sa etničkom većinom. Istovremeno, nesporno očekivanje da će Bošnjaci imati ili veliku relativnu ili apsolutnu većinu stanovništva vodit će ka zahtjevima da u podjeli vlasti na državnom nivou Bošnjacima pripadne odgovarajući dio mjesta u svim državnim tijelima, ustanovama i agencijama. Ne treba jedino sumnjati u kreativnost primjene i tumačenja popisnih rezultata u skladu sa različitim interesima svake od etničkih, nacionalnih i vjerskih zajednica u BiH, pa će ovi popisni rezultati dati nove argumente za naše stare sukobe.

nadležan za tumačenja historije. Oglašavanje Rijaseta u povodu popisa motivirano je, prije svega, pojavom različitih tumačenja da će se veliki broj, posebno mlađih građana izjasniti na drugi način, potenciranjem svojih regionalnih identiteta kao što su Bosanac ili slično.

U javnosti su se pojavile, na dva pola javnosti, potpuno različite građanske inicijative. Inicijativa za slobodu izjašnjavanja okuplja tridesetak nevladinih organizacija, koje su uspješno pozivale na promjenu popisnice kako bi se građanima omogućilo više mogućnosti za izražavanje svog identiteta. Među njima su i Evropski istraživački centar, Fondacija Cure, Koalicija 143 i dr. Na drugoj strani, Koalicija Bitno je biti Bošnjak, sačinjava dvadesetak organizacija među kojima su Aktivna bošnjačka mreža (ABOM), Asocijacija za kulturu, obrazovanje i sport (AKOS), Bošnjačka kulturna zajednica (BKZ), Bošnjački pokret za ravnopravnost naroda, Liga za Sandžak, Mladi muslimani itd.

Rasprave o identitetu Bošnjaka, ponovno otvorene zbog popisa, djelomično su motivirane očekivanjima da se određena grupacija stanovništva izjasni na popisu kao Bosanci ili Hercegovci. Tako je, iako su rezultati probnog popisa tajna, Dnevni list objavio tvrdnju da se 35 posto stanovništva u Sarajevu izjasnilo kao Bosanci. Međutim, u Zavodu za statistiku FBiH, Danima je rečeno da rezultate probnog popisa još nemaju, ali i da nisu planirali javno ih objavljivati. U nekim političkim krugovima u Sarajevu očekuje se da ta brojka bude veća od broja pripadnika hrvatskog naroda, kao jednog od konstitutivnih naroda u BiH. U ovim krugovima se očekuje da Željko Komšić upravo u obraćanju toj kategoriji građana utemelji svoju najavljenju političku stranku, što dio bošnjačkih političara doživljava kao zavjeru.

Na pitanje kako vidi takvo izjašnjavanje građana i mogućnost njihovog političkog predstavljanja, profesor Bieber, kaže: "Ja sam veoma skeptičan da će brojevi biti tako visoki, kao što je Dnevni list izvijestio. Pitanja će biti, kakogod, zašto su građani napravili takav izbor i da li ova grupa dovoljno dijeli da bude politički zastupana. Ako je ovo slučaj, to će naglasiti neuspjeh partija, kao što je SDP, da se obrati ovoj izbornoj grupi i možemo očekivati da će više političkih partija pokušati da osvoje ove glasove. To može donijeti zdravu dozu umjerenosti. Izazov je u tome da razumijemo političke aspiracije ove grupe i kako da ih predstavimo i također kako se treba postojeci sistem mijenjati da napravi više prostora za one koji se primarno ne identifikuju na etnički način."

Većine i manjine

Drugo pitanje s kojim se suočavaju Bošnjaci povodom predstojećeg popisa jeste pitanje o tome da li oni sada čine apsolutnu većinu stanovništva ili su i dalje relativna većina stanovništva, kao što bili na popisu 1991. godine. U posljednjih desetak godina, u nizu važnih zapadnih diplomatija, BiH se tretira kao dio muslimanskog svijeta i politike angažovanja sa muslimanskim svijetom poslije terorističkih napada od 11. septembra. Ova zapadna slika BiH bit će održavana ili mijenjana u ovisnosti i od rezultata popisa naredne godine. Kod samih Bošnjaka postoje brojne nedoumice i pogrešna tumačenja o tome šta znači biti većina.

O tome kakve su moguće političke i ustavno-pravne posljedice ukoliko jedan narod bude imao natpolovičnu većinu u BiH, profesor Bieber kaže: "Nema neposredne posljedice od toga da jedna nacija ima apsolutnu većinu. Nema međunarodnog pravila koje kaže da ako jedna nacija ima više od 50 posto stanovništva to postaje nacionalna država. Takav broj bi imao unutarnju simboličku funkciju, ali ne i međunarodne posljedice. Na unutarnjem planu, također, nema nužnih promjena. U mnogim drugim zemljama sa etničkim ili sličnim tenzijama i komplikovanim političkim sistemom, jedna grupa ima više od 50 posto stanovništva (Sjeverna Irska, Belgija, Makedonija) i to nema posljedica. Pitanje je prije da li se BiH kreće ka dvo-nacionalnoj državi, sa dvije velike grupe Srba i Bošnjaka i znatno manjom hrvatskom zajednicom ili je to država sa velikim brojem Bosanaca i Hercegovaca, uz one koji se identifikuju sa nacijama."

Migracije

Linije etničko-nacionalne pripadnosti

Migracije nisu prestale ni poslije rata. One su i dalje uglavnom između dva entiteta, i prema susjednim državama Hrvatskoj i Srbiji. Vjeruje se da migracije i dalje prate linije etničko-nacionalne pripadnosti. Pogledajmo, na primjer, postojeće statistike o registriranim odlascima u inostranstvo iz BiH, Federacije BiH i Republike Srpske. Od ukupno iseljenih 4.059 osoba u toku 2011. iz FBiH je otišlo 2.600 osoba; iz RS-a 1.360 a iz Distrikta Brčko svega 99.

Najviše odseljenih je sa područja Sarajevskog (474), odnosno Unsko-sanskog kantona (470). Međutim, zbog migracija prema Sarajevu, ukupan saldo migracija u ovom kantonu je pozitivan i u njega je doselilo 1.824 stanovnika više nego što je odselilo. U Kanton Sarajevo je doselilo 2011. više od 9.000 osoba, a iz njega je odselilo više od 8.000 ljudi. Istovremeno, u Srednjobosanskom kantonu i Unsko-sanskom kantonu je zabilježen najveći negativni saldo migracija.

Iz Srednjobosanskog kantona je odselilo 2.570 osoba, a doselilo je 1.750, dok je u Unsko-sanskom kantonu ta razlika između broja doseljenih i broja odseljenih 689 osoba. Naravno, ove brojke se mogu izraziti na popisu kroz nacionalnu pripadnost, i tada će biti vjerovatno potvrđeno ono što je sada samo npr. profesionalni utisak notara, koji zaključuju ugovore o prodaji nekretnina. Oni tvrde da je i dalje dominantan trend da osobe koje su manjina na nekom području prodaju imovinu osobama koje pripadaju nacionalnoj većini na tom području.

Građani su selili u Hrvatsku (1.207); Srbiju (846); Njemačku (778), Austriju (659); Sloveniju (295); Crnu Goru (181); Dansku (16) i Makedoniju (5). Dakle, susjedne Hrvatska i Srbija su države u koje odseli polovina onih čiji je odlazak iz BiH registrovan. Statističari tvrde da je efektivni saldo migracija stanovništva negativan u Federaciji (-504) i Distriktu Brčko (-223), a pozitivan u RS-u (727).

U FBiH i Distriktu Brčko je 2011. registrovano više odseljenih nego doseljenih, dok je u RS-u više doseljenih nego odseljenih. Statističari iz RS-a, pri tome, tvrde da međuentitetske migracije čine polovinu (50,9 posto) ukupnih migracija u ovom entitetu. Oni naglašavaju da "Republika Srpska ima više doseljenog stanovništva iz Federacije BiH i Distrikta Brčko, nego što je iz RS-a odseljeno u FBiH i Distrikt Brčko. Najveća kretanja su zabilježena u starosnoj grupi od 20-29 godina. Istovremeno i stanovništvo u RS-u se smanjuje svake godine za veličinu jedne male opštine kao što je Istočni Stari grad ili Berkovići pa je tako 2010. godine smanjen za 2.141 stanovnika.

**NAJPRISTUPAČNIJE CIJENE REKLAMIRANJA
NA TELEVIZIJI!**

***Imate biznis? Želite više posla?
Oglašavajte se i Vi na televiziji!***

1-877-747-6097 :: info@europlus.tv

Reklamirajte Vaš biznis za samo

\$250 mjesečno

(dužina trajanja ugovora 6 mjeseci)

Privatne poruke i mali oglasi

\$100 mjesečno

(bez ugovora)

Analiza: Dokument objavljen na stranici predsjednika RS-a o reorganizaciji BiH u tri entiteta najozbiljniji je udar na državu od Daytona

Dodikov prijedlog opasnih namjera

Aneks 4 - Po modelu Ustava SAD, dokument Milorada Dodika i ANU RS-a, analizira Dejtonski sporazum, a prije svega njegov najvažniji dio - Aneks 4 koji sadrži Ustav BiH, oštro kritikuje Ured visokog predstavnika i naglašava da BiH slijedi ili unutrašnja reorganizacija na tri etnička dijela ili je put u raspad neminovan. Teško je vjerovati u mogućnost da će takva ideja naći plodno tlo među bošnjačkim političarima bilo koje političke stranke danas. Jer, to bi bio kraj i Bosne i Hercegovine i Bošnjaka i otvorio bi se proces palestinizacije Bošnjaka

Dokument objavljen na službenim stranicama predsjednika Republike Srpske Milorada Dodika, povodom 17. godišnjice potpisivanja mirovnog sporazuma u Daytonu, u kojem se analizira Aneks IV Dejtonskog sporazuma koji predstavlja Ustav BiH, kao jedino moguće rješenje za Bosnu nudi njeno preuređenje tako da BiH bude cijela s tri etnička dijela, odnosno da svaki konstitutivni narod treba da ima svoj entitet. U protivnom, istaknuto je u ovom dokumentu, ako ne prevlada troetnička teritorijalna struktura kojom bi se riješio hrvatski problem u Bosni i Hercegovini i majorizacija Hrvata od strane Bošnjaka ostaje agonija BiH koja će doživjeti raspad.

Iako ovaj dokument pod nazivom Aneks 4 - Po modelu Ustava SAD sa četrdeset stranica teksta nije potpisan, uz link je navedena skraćenica ANURS-a, što označava Akademiju nauka i umjetnosti RS-a. U tekstu sa datumom od 17. septembra napravljena je analiza vezana za Dejtonski sporazum, a prije svega njegov najvažniji dio Aneks 4 koji sadrži Ustav BiH, dok se u zadnjem poglavlju dokumenta iznosi oštra kritika na Ured visokog predstavnika te podvlači da Bosni i Hercegovini slijedi ili unutrašnja reorganizacija na tri etnička dijela ili je put u raspad neminovan.

Državna imovina: Badinterova komisija je zaključila u decembru 1991. Mišljenjem broj 1. da se SFR Jugoslavija nalazi u procesu disolucije. Kasnije Mišljenjem broj 8. od jula 1992. konstatirano je da je proces disolucije završen i da bivša SFRJ više ne postoji te da su sve bivše republike jednakopravni nasljednici u sukcesiji bivše države. Priznanje BiH nije podrazumijevalo nikakve entitete i entiteti u tom pogledu ne mogu polagati nikakva prava na bilo koji dio državne imovine

Kvazidržava BiH

Dvadeset šest godina ranije Srpska akademija nauka i umjetnosti (SANU) sastavila je memorandum koji je, također, u septembru, ali 1986. objavljen u Večernjim novostima, tada visokotiražnom dnevnom listu. Memorandum je izazvao burne reakcije i suprotstavljena gledanja, uskovitlao srpsku naci-

Predsjednik RS, Milorad Dodik

onalnu svijest, okrenuo ih protiv Jugoslavije kao promašenog projekta za srpski narod u kojoj se oni nisu ostvarili i, kao takav, bio generator jugoslovenske krize koja je završila ratnim sukobima, ogromnom patnjom i stradanjem naroda, velikim uništenjima privrednih resursa i na kraju slomom jugoslovenske federacije.

Obznanjivanje ovog dokumenta treba biti ozbiljan alarm za sve one kojima je Bosna i Hercegovina u srcu i koji ne vide, ili nemaju drugo mjesto pod suncem, jer on nije nastao preko noći i posljedica je angažmana trusta mozгова iz manjeg entiteta odakle mjesecima dolaze napadi na BiH kao o "neodrživoj državi" i "promašenom projektu međunarodne zajednice".

S obzirom na stavove koji dugo vremena dolaze iz manjeg entiteta, a koji su najčešće oličeni u javnim nastupima predsjednika RS-a Milorada Dodika, na koncept rješenja sadržan u ovom dokumentu treba se odnositi poštujući stari stih/mudrost: "Ne vjeruj Danajcima ni kad ti darove donose", jer Dodik je nebrojeno puta izjavio da će BiH nestati, a da je RS zauvijek. Kroz prizmu takvog gledanja treba sagledati šta se krije iza prijedloga o trećem entitetu koji predstavlja osnovu

CHEVRON FOOD MART

535 Canton Hwy
Cumming, Ga 30040
770-888-8883

**VELIKI IZBOR
BOSANSKIH
PREHRAMBENIH
PROIZVODA
VISPAK, KLAS, PODRAVKA, KRAŠ, KOLINSKA**

Zia Travel

Independent Travel Agent
Raziya Poric

6414 A. Hampton Ave, Suite 3
St. Louis, MO 63109

314-638-7347

toll free 877-540-6729

cell 314-600-3265

ziatravelstl@yahoo.com

rješenja za Bosnu i Hercegovinu datu ovim dokumentom. Prije toga potrebno je analizirati neke dijelove ovog dokumenta.

Na samom početku dokumenta veliča se dan nastanka Republike Srpske s početka 1992. i ukazuje da je uz taj dan najznačajniji datum parafiranje Dejtonskog sporazuma 21. 11. 1995. i njegovog potpisivanja 14. 12. 1995. u Parizu kojim je definitivno priznat njen međunarodnopravni status. Ovo posljednje iz razloga jer je RS ozvaničena kao strana potpisnica svih aneksa. Istovremeno o BiH se govori kao o državnoj zajednici nastaloj u Daytonu te da do tada nije bilo nikakve države Bosne i Hercegovine jer se radilo o teritoriji nastaloj raspadom SFR Jugoslavije. Pritom se ističe da su u Ženevi početkom septembra 1995. priznate strane bile Republika Srpska, Federacija BiH i kvazi država Bosna i Hercegovina.

Kontinuitet

U vezi sa ovim potrebno je reći sljedeće. U članu 1. stav 1. Ustava BiH stoji: "Kontinuitet – Republika Bosna i Hercegovina, čije će zvanično ime od sada biti Bosna i Hercegovina, će nastaviti svoje pravno postojanje po međunarodnom pravu kao država, sa unutrašnjom strukturom modificiranom kako je ovdje određeno i sa postojećim međunarodno priznatim granicama. Ona će ostati država članica Ujedinjenih nacija i može kao Bosna i Hercegovina zadržati ili se prijaviti za članstvo u organizacijama unutar UN sistema i drugih međunarodnih organizacija." U članu 1. stav 3. navodi se sljedeće: "Sastav – Bosna i Hercegovina će se sastojati od dva entiteta, Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske" (u daljem tekstu "entiteti").

Osman "Cico" Vujinović

cell: 404-550-8054
fax: 404-641-1831
e-mail: osmanvu@gmail.com

**Specijalnosti:
bankovne kuće,
foreclosure i HUD kuće**

Ne treba biti dobar pravnik pa nedvosmisleno zaključiti da je od strane Evropske zajednice Bosni i Hercegovini priznat državnopravni kontinuitet koji uvažava čin njenog međunarodnopravnog priznanja od 6. aprila 1992. godine, i sutradan, 7. aprila, od strane SAD-a, s tim da evropsko priznanje počinje teći sutradan, 7. aprila, kako se Srbi ne bi osjećali loše jer je na taj dan – 1941. Hitlerov general Alexander von Löhrr bombardovao Beograd.

Bosna i Hercegovina je 22. maja 1992. primljena u Ujedinjene nacije. U članu 1. stav 1. ne stoji da će BiH postati, već da ostaje država članica UN-a čime joj je nedvosmisleno iskazan kontinuitet kao državi. Međunarodno priznanje koje je Bosna i Hercegovina dobila 1992. od strane Evropske zajednice, SAD-a i UN-a ne poznaje, niti podrazumijeva nikakvu Republiku Srpsku koja se konstituirala kao paradržavna tvorevina 9. januara 1992. pod nazivom Srpska Republika BiH, što je kasnije preinačeno u Republika Srpska; niti Hrvatsku zajednicu Herceg-Bosnu koja se, također, kao paradržavna tvorevina konstituirala nešto ranije 18. novembra 1991. da bi 28. 8. 1993. promijenila naziv u Hrvatska Republika BiH.

Kao što vidimo iz sadržine člana 1. stav 3. Republika Srpska se tek Dejtonskim ustavom konstituirala kao jedan od dva bh. entiteta. Istina, pregovorima u Daytonu prethodili su pregovori u Ženevi 8. 9. 1995. gdje je utvrđeno da će se entitet sa srpskom većinom zvati Republika Srpska. To je bila velika greška kako međunarodne zajednice tako i legitimnih predstavnika BiH. Prije svega, nije se trebalo pregovarati sa Karadžićem jer mu se time davao legitimitet koji on nije imao u međunarodnoj zajednici, već se moralo insistirati na razgovorima sa Miloševićem s obzirom da je tadašnja nepriznata Savezna republika Jugoslavija bila glavni projektant bosanskog zla. Druga greška je što se termin Republika Srpska nikako

nije smio prihvatiti, a što je predsjednik Predsjedništva Alija Izetbegović, prihvatio u Ankari 5. 9. 1995. na veliki pritisak i nagovaranje američkog specijalnog pregovarača za Balkan, Richarda Holbrookea, uz uslov da se nastave NATO udari koji su započeti 30. 8. 1995. nakon masakra na Markala počinjenog 28. 8. 1995.

Postdejtonsko ponašanje

Holbrooke je u svojoj knjizi Završiti rat priznao da je njegova najveća greška što je utjecao i vršio veliki pritisak na predsjednika Izetbegovića da prihvati termin Republika Srpska poredeći mu Teksas, koji ima predznak republika, dok SAD nemaju. Poslije je uvidio da to nije bila dobra komparacija. Druga greška koju je Holbrooke priznao je što je zaustavio akciju Armije BiH i HVO-a na Banju Luku te je time spriječio mogući poraz Karadžićevih Srba čime bi mirovni pregovori za Bosnu i Hercegovinu potpuno drugačije izgledali i tu ne bi bilo mjesta ni za kakvu Republiku Srpsku. On je u svojoj knjizi istakao da je znao da će bosanski Srbi pružati toliki otpor implementaciji Daytonu da bi dao zeleno svjetlo u pogledu zauzimanja Banje Luke. On je htio zaštititi poziciju srpskog naroda u Bosni i Hercegovini, ali je iskazao nezadovoljstvo njihovim postdejtonskim ponašanjem. Treća greška je što naša delegacija u Daytonu, nakon zločina genocida u Srebrenici – unatoč što je utvrđeno u Ženevi 8. 9. 1995. da će se entitet sa srpskom većinom zvati Republika Srpska – nije argumentirano izložila međunarodnoj zajednici, preko njenih posrednika u Daytonu, da se ne može učiniti genocid u ime Republike Srpske i za uzvrat dobiti legalizaciju tog naziva.

I pored svega toga iako je konstituirana u Daytonu, Republika Srpska nije dobila nikakvo međunarodno priznanje, jer ona je određena kao entitet i nikako drugačije. Ona je pot-

Medical Alert for Seniors

Medical Alert Monitoring
24/7

ONLY
\$29⁹⁵
month

- Free Equipment
- Easy Setup
- Free Shipping
- Nationwide Service

HELP AT THE PUSH OF A BUTTON!

Medical Guardian

Call Today:
1-888-417-9303

Buried in student loans?

Cut your payments up to 50% today.
Call 877-233-6806.

- ▶ STOP the harassing calls, and wage garnishments.
- ▶ END the stress of being late on payments!

WE CAN FIX YOUR STUDENT LOAN PROBLEMS OR YOU DON'T PAY — GUARANTEED.

- Cut your payments by as much as 50%
- Get out of default
- Stop wage garnishments
- End the stress
- Get relief FAST

Toll Free Student Aid Assistance Line
877-233-6806

60+ HD Kanali iz Bosne i Balkana

1000+ Video Na Zahtjev (VOD)
100+ Radio Kanali

Svi kanali se emituju po Evropskom i
Lokalnom Američkom Vremenu

CATCH UP TV
Mogućnost snimanja i čuvanja
emisija do 7 dana

**BEZ UGOVORNE
OBAVEZE**

**SAMO
\$20** Mjesečno
Uključujući
takse!

BESPLATNO

HD RESIVER

samo \$20

pisivala anekse što je značilo da će ih primijeniti, ali ne i Opći okvirni sporazum za mir u BiH koji su potpisali predsjednik R BiH Alija Izetbegović, predsjednik Republike Hrvatske Franjo Tuđman i u ime nepriznate SR Jugoslavije Slobodan Milošević, a svjedoci su bili predstavnici pet članica Kontakt grupe i Evropske unije. Nijednim slovom ona nije određena kao država, što je karakteristika federalnih jedinica u federaciji. Bosna i Hercegovina je, na primjer, sve vrijeme njenog postojanja u AVNOJ-evskoj Jugoslaviji bila svim svojim ustavima od 1946, 1963, 1974, kao i svim amandmanima na spomenute ustave u svojoj definiciji određena kao država. Druga karakteristika federacije je što ima zajedničke organe. Dejtonski ustav nijednim slovom ne govori o zajedničkim institucijama već institucijama Bosne i Hercegovine čime se želi ukazati da je Bosna i Hercegovina bliža unitarnoj državi sa dva visoko autonomna entiteta nego federaciji koja je sastavljena iz država članica.

Također, federalne jedinice imaju pravo na samoopredjeljenje, i referendum kao izraz takve volje, dok entitetima nije data takva mogućnost. Unatoč tome objašnjavajući pravnu prirodu dejtonske Bosne i Hercegovine u dokumentu RS-a se govori dominantno o konfederaciji, uniji ili kombinaciji federalno-konfederalne države. Da je to zaista tako Bosne i Hercegovine ne bi bilo jer bi se manji entitet davno odlučio na izlazak iz nje. Međutim, nijedan narod nije unio nikakve teritorije u BiH već je BiH iznjedrila sadašnju situaciju sa njena tri konstitutivna naroda pod nazivom Bošnjaci, Srbi i Hrvati, tako da niko nema nikakvo pravo otcijepiti i jedan dio Bosne i Hercegovine jer su njeni konstitutivni narodi ravnopravni na cijelom njenom prostoru.

Nadležnosti države i(li) entiteta

U pogledu nadležnosti koje su određene u Ustavu BiH dokumentom ANURS-a, prihvaćene su samo taksativno navedene nadležnosti date u članu 3. stav 1. u kojem stoji: "Sljedeća pitanja su nadležnost institucija Bosne i Hercegovine: a) vanjska politika, b) spoljnotrgovinska politika, c) carinska politika, d) monetarna politika, kao što je predviđeno članom VII, e) finansiranje institucija i plaćanje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine, f) imigracije, izbjeglice i azil, g) provođenje međunarodnih i međuentitetskih politika i regulacija krivičnih propisa, uključujući i odnose sa Interpolom, h) uspostavljanje i funkcioniranje zajedničkih i međunarodnih komunikacija, i) regulisanje međuentitetskog transporta j) kontrola zračnog prometa." "U pogledu nadležnosti entiteta u Ustavu, u članu 3. a) stoji: "Sve vladine funkcije koje nisu izričito date u ovom ustavu institucijama Bosne i Hercegovine će biti funkcije i model entiteta."

Također, Dejtonskim ustavom određene su i institucije BiH i to su: Parlamentarna skupština BiH, Predsjedništvo BiH, Ustavni sud BiH, Centralna banka kao i dva tijela pod nazivom Savjet ministara i Stalni komitet za vojna pitanja. Ono

što se dokumentom ANU RS-a naglašava jeste da na bazi ovih odredaba sve ono što izričito nije dato u nadležnost državi Bosni i Hercegovini pripada entitetima te da se intervencionističkom politikom visokih predstavnika od 5+2 institucija BiH došlo do 70 institucija BiH i značajnog prenosa nadležnosti sa entiteta na državu BiH. Ovakav stav bi imao smisla da ne postoji jedna mala nedovoljno proučena odredba o dodatnim nadležnostima države Bosne i Hercegovine na bazi koje je i bilo moguće izvršiti prenos entitetske nadležnosti na državnu razinu i uspostavljanje dodatnih institucija koje bi vršile ove nadležnosti.

Tako u članu 3, stav 5a. koji govori o dodatnim nadležnostima države BiH stoji da će BiH preuzeti nadležnosti za takva pitanja o kojima se entiteti slože, koja su predviđena aneksima 5-8, ili koja su potrebna da se očuva suverenitet, teritorijalni integritet, politička nezavisnost i međunarodni subjektivitet BiH, u skladu sa raspodjelom među institucijama BiH. U tom smislu mogu biti uspostavljene dodatne institucije kako bi vršile ove nadležnosti. Na bazi ove odredbe vršen je prenos ovlašćenja sa entitetske na državnu razinu i uspostavljene su brojne institucije države BiH kako bi mogle vršiti date im nadležnosti.

Razumijevajući ovu odredbu otpada svaki prigovor iz manjeg entiteta u pogledu proširivanja nadležnosti države BiH ili pak pokušaja da se prenesene nadležnosti ponovo vrate entitetima. U Dodikovom dokumentu spomenuta odredba je vrlo redukcionistički tumačena i svodi se samo na prvu od četiri situacije, a to je – ako se entiteti dogovore. Međutim ovom odredbom je slovom Dejtona rečeno da BiH pripadaju i sva ona pitanja koja su potrebna da se očuva suverenitet, teritorijalni integritet, politička nezavisnost i međunarodni subjektivitet Bosne i Hercegovine, a takvih pitanja je jako mnogo i samo kad bi se ovaj dio odredbe o dodatnim nadležnostima u potpunosti primijenio Bosna i Hercegovina bi se mnogo više približila svojoj pravnoj prirodi kao unitarna visoko decentralizirana država.

Owen-Stoltenbergov plan iz 1993.

Podjele BiH

Po pitanju državne imovine dato je totalno nakaradno tumačenje u Dodikovom dokumentu. Prave se paralele sa američkim ustavnim rješenjima što nema svoju pravnu osnovu sa situacijom u BiH. Badinterova komisija je zaključila u decembru 1991. Mišljenjem broj 1. da se SFR Jugoslavija nalazi u procesu disolucije. Kasnije Mišljenjem broj 8. od jula 1992. konstatirano je da je proces disolucije završen i da bivša SFRJ više ne postoji te da su sve bivše republike jednakopravni nasljednici u sukcesiji bivše države. Priznanje BiH nije podrazumijevalo nikakve entitete i entiteti u tom pogledu ne mogu polagati nikakva prava na bilo koji dio državne imovine. Ona se mora knjižiti na državu kao što je to urađeno i u slučajevima ostalih jugoslovenskih republika, a na državnim institucijama BiH je da utvrde da li će neka prava prenijeti na nižu

razinu.

I najzad prijedlog za oformljavanje trećeg entiteta za hrvatskom većinom je politička podvala koja bi u nekoliko narednih godina dovela do nestanka BiH. Ne treba nikad zaboraviti Owen - Stoltenbergov plan od juna 1993. koji predstavlja, u stvari, zaogrnut plan Miloševića i Tuđmana o konfederalizaciji BiH i njenom pretvaranju u zajednicu tri republike. Tada je srećom Skupština BiH 27. i 28. augusta odbila ovaj plan. Postojala je svjesnost da bi prihvatanje tog plana bio kraj za BiH jer kod prve krize koja bi se nametnula kada bi dva entiteta izrazila želju da odu iz BiH teško bi međunarodna zajednica mogla sačuvati njeno postojanje, čak ikad bi to htjela.

Nevjerovatno je da se Bosni i Hercegovini takvo rješenje nameće kao spasonosno za nju podvlači da je drugi put njen nestanak. Kad je bošnjački narod u historijski, možda, najtežoj situaciji u kojoj se našao odbio takva rješenja prozrevši krajnju namjeru teško je vjerovati u mogućnost da će takva ideja naći plodno tlo među bošnjačkim političarima bilo koje političke stranke danas. Jer, to bi bio kraj i Bosne i Hercegovine i Bošnjaka i otvorio bi se procez palestinizacije Bošnjaka.

Ova politika podjele BiH nije nova i ona datira još iz vremena Sporazuma Cvetković - Maček, 26. 8. 1939. kada su se predsjednik jugoslovenske vlade Dragiša Cvetković i potpredsjednik te iste vlade i lider Hrvatske seljačke stranke Vlatko Maček dogovorili o podjeli BiH. Na fonu takve politike bio je i dogovor između Miloševića i Tuđmana od 21. marta 1991.

Uloga visokog predstavnika

Kada se sve sagleda vidi se da se Dejtonski sporazum, a pogotovu njegov najznačajniji Aneks 4. kojim je dat Ustav BiH, potpuno krivo i tendenciozno tumači te da nije slučajno da su se dokumentom ANURS-a njegovi sastavljači obrušili na Ured visokog predstavnika optužujući ga za krizu u BiH. To je nova zamjena teza, jer bez visokog predstavnika, koji je Aneksom 10, članom V određen kao konačni organ za tumačenje Dejtonskog sporazuma u procesu implementacije mirovnog rješenja. Bez visokog predstavnika kriza bi ušla u dramatičnu fazu sa nesagledivim posljedicama.

Očigledno je da je ono što je Holbrooke podvukao svojom najvećom greškom instaliranje entiteta pod nazivom Republika Srpska najveća prepreka integraciji BiH te je krajnje vrijeme da se pokrene tužba pred Sudom za ljudska prava u Strasbourgu za osporavanje naziva Srpska u nazivu manjeg entiteta jer se tim terminom narušena ravnopravnost ostala dva konstitutivna naroda na prostoru manjeg entiteta što je u neskladu sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama koja je sastavni dio Ustava BiH član 2., i u suprotnosti sa proklamovanom nediskriminacijom po bilo kom osnovu što je sadržano u odredbi Ustava BiH član 4. Materijalni osnov osporavanja naziva bio bi zločin genocida u Srebrenici i činjenica da je kompletan vrh vojnog i političkog rukovodstva Republike Srpske procesuiran ili se procesuirao u Haagu.

Prof. dr. Suad Kurtćehajić

(Autor je profesor na Fakultetu političkih nauka u Sarajevu, doktorirao je na temu Dejtonskog mirovnog sporazuma)

lingvobit

NAJVEĆE NOVOGODIŠNJE SNIŽENJE!!!

Partner 900

POKLON: Free Accessory Pack
(worth \$99.00)

Sniženje važi do
Dec 31, 2012

Ectaco Partner EBs900 Englesko-Bosanski-Bosansko-Engleski Rječnik & Audio Frazmana Engleski i Bosanski, Izgovor Ljudski

NAJBOLJI RJEČNIK SVIH VREMENA!

Najnoviji Ectaco elektronski rječnik predstavlja najpraktičnije rješenje za učenje engleskog i bosanskog jezika! Novi model **PARTNER® EBs900** je jedini proizvod takve vrste u svijetu koji Vam omogućava da na najbrži i najjednostavniji način savladate pisanje, čitanje i pravilan izgovor engleskog i bosanskog jezika!

POČNI GOVORITI ODMAH NA ENGLSKOM

PhraseBook® Izaberite jednu od 14.000 fraza koje se upotrebljavaju u svakodnevnom životu kao što su: kupovina, medicinska služba, saobraćaj, itd, izgovori jednu od postojećih fraza na engleskom i rečnik će prevesti i izgovarati na engleskom i bosanskom jeziku. Ljudski glas! Novi model sadrži preko 515 000 riječi i izraza i prvi je elektronski rječnik gde ćete moći da čujete tačan izgovor na oba jezika i to ljudski! **NOVO!** Dodatni rječnik, Oxford American College Dictionary (Lexikon riječi na engleskom) omogućava vam da saznate više o

značaju reči, definiciju, i objašnjenja riječi na engleskom.

JetBook® ovaj program je džepna elektronska knjiga gdje ćete moći sa Vašeg kompjutera da prenosite na stotine knjiga sa audio formom, muzikom i fotografijom!

PARTNER® EBs900 je takođe džepni bioskop gdje ćete moći gledati filmove, koristiti video sa nastavom na engleskom i na bosanskom!

PARTNER® EBs900 Posjeduje kompletan test za USA državljanstvo, FM Radio, audio player i još puno toga korisnog za učenje engleskog i bosanskog jezika. Rukovanje: Tastatura i Touch Screen, svetleći ekran u boji, akumulativni adapter podesan za 110v & 220v. Mogućnost dodati i GPS navigator ukoliko jeste zainteresovani za to:

POKLONI: CD ZA KOMPJUTER SA PREKO 50 JEZIKA, ADAPTER USB CABLE I SLUŠALICE!

1 GODINA MEĐUNARODNE GARANCIJE.

Direktan telefon na bosanskom:

1-718-975-0118

9am - 10pm / 7 Days a week

www.Lingoteca.com

WE ACCEPT

Lingovit® Astoria Open 7 days a week
31-21 31 St. Astoria, NY 11106
T: 1.800.784.8444

NOVO: UKOLIKO IMATE STARI RJEČNIK ISTI MOŽETE DA MENJATE ZA NOVI, ZAMJENA VAM DONOSI DODATNO SNIŽENJE, NIJE VAŽNO RADI ILI NE RADI!

INTERVJU: Martin Raguž

Ne mjerite prava Hrvata njihovim brojem

Zamjenik predsjednika HDZ-a 1990 otvoreno govori o značaju mostarskog dogovora nove šestorke, ali i unutrašnjim razlikama među strankama u sastavu nove parlamentarne većine; pokušajima pretvaranja Hrvata u nacionalnu manjinu i nužnosti reforme Federacije BiH, te zdravom naslijeđu ZAVNOBIH-a za one koji danas tragaju za jednakopravnošću Bošnjaka, Hrvata i Srba i svih njenih građana

U organizaciji HDZ-a 1990 održan je mostarski dogovor šest predsjednika stranaka, koje čine novu parlamentarnu većinu na razini BiH, o principima sudjelovanja u vlasti. U prvoj izjavi, poslije sastanka, rekli ste da ovaj "dogovor znači okončanje krize na nivou BiH". Zbog čega ste "umjereni optimist" nakon mostarskog sastanka šestorke?

RAGUŽ: Više je razloga. Prvi je što je, zaista, način komunikacije ključnih sudionika sastanka, nakon višemjesečnih konfrontacija u javnom prostoru i političkim odnosima, bio zamijenjen međusobnim odnosom uvažavanja i spremnosti da se dođe do rezultata. Drugo, bio je višemjesečni zastoj u toj komunikaciji. Vođen je žestok sukob unutar dotadašnje većine, pregrupiranje i lokalni izbori. Sve je to odvučilo po-

titetskih vlada na sastanku u Bruxellesu. Činjenica je da je ta dimenzija dodatno ohrabrila učesnike sastanka da zaustave to jedno, rekao bih, neefikasno trošenje vremena, što je jedan od najvećih problema u BiH i da pokrenu te procese u pozitivnom smjeru. Ključni argument za taj umjereni optimizam je sam sadržaj Izjave.

Funkcionalnost mostarskog dogovora je dijelom i u tome što je prethodio posjetama međunarodnih predstavnika Sarajevu, uključujući dolazak Štefan Füle i sjednicu PIC-a ove sedmice.

RAGUŽ: Fokus je zaista bio na tome da se dođe do dogovora o implementaciji presude Sudić i Finci i dogovora o mehanizmu koordinacije. Mislim da je to danas rezultiralo konačnim postizanjem dogovora koji omogućava da se taj mehanizam stavi u funkciju. Reafirmirani su dosadašnji dogovori, među kojima želim posebno izdvojiti dogovore koji se tiču pitanja rješavanja nepokretne vojne imovine, što je bilo potpuno zanemareno u zadnje vrijeme. To vraća šansu BiH da dođe u poziciju novog i kvalitetnijeg odnosa na integracijama ne samo u EU, nego i u NATO.

Kako protiču ovi razgovori sa Füleom? Da li šestorka može uvjeriti međunarodnu zajednicu da je sposobna da osigura stabilnost države BiH i pokrene je naprijed u euroatlantskim integracijama?

RAGUŽ: Mislim da sastanci protiču konstruktivno. Mislim da postoji svijest u ovoj novoj, odnosno redefiniranoj šestorki da je ovo objektivno jedna od zadnjih šansi. Trebamo biti poštenu i to jasno i otvoreno reći. Mislim da je strpljenje na izmaku i onih koji nas snažno podržavaju, a pogotovo i javnosti i građana u BiH. Previše je tih sastanaka održano, a premali je efekat u stvarnosti. Nema više puno prostora za manipulaciju dogovorima, nego svako treba preuzeti svoj dio odgovornosti. Svi očekujemo da BiH bude u stanju da podnese kredibilnu aplikaciju za članstvo. To je krucijalni korak u novijoj povijesti BiH. Na taj način će BiH definitivno stati na

Revizija: "Sad kad je potpisana nova parlamentarna većina u kojoj je i SDP koji ima svog ministra sa kojim objektivno braniteljska populacija, vidimo po njihovim konsenzualnim stajalištima, a na jučerašnjem sastanku bilo ih je preko 50, ima problema, mi imamo odgovornost da to pitanje stavimo na dnevni red. U tom smislu jeste zaključak da se to pitanje urgentno stavi. Ne mogu sad da predvidim reakciju SDP-a"

zornost sa ovih prioriteta sa kojima je BiH suočena i mislim da je ovaj sastanak vratio fokus na većinu tih prioriteta. U tom smislu je postojao jedan umjereni optimizam. Treća stvar je da smo u pripremu sastanka uložili značajan napor, kako bi omogućili jednu atmosferu postizanja kompromisa. Ovdje se dominantno kompromis doživljava kao poraz ili slabost. Može nas ohrabriti činjenica da je kompromis bio tako prisutan, kao snažan modalitet međusobne komunikacije i da je rezultirao sa deset točaka ove izjave. Četvrta stvar je da se sastanak dešavao prije rokova preuzetih od predsjednika stranaka, predsjednika Predsjedništva, Vijeća ministara i en-

jedna web stranica za sve vaše potrebe
www.bosnianyellowpages.us

Senad i Sevleta Čamdžić

Eurotel Agencija

PONOVO NAJBOLJI

Dosta Vam je lažnih obećanja o niskim cijenama i kvalitetnom servisu-provjerite naš servis

13 godina rada sa samo jednim ciljem-zadovoljan korisnik

POVOLJNE CIJENE! KVALITETAN SERVIS!

Ako želite da zovete sa Vaših mobilnih telefona po istim cijenama kao i sa kućnog telefona, pozovite nas i taj servis će Vam biti aktiviran isti dan

717-245-8552

NAJPOVOLJNIJE CIJENE!

Bosna	samo 6.9 c/m!
Srbija	7.9 c/m
Hrvatska	samo 1 c/m!
Crna Gora	9.9 c/m
Makedonija	7.9 c/m
Zapadna Evropa	2.9 c/m

Zovi!

Koristi!

Uštedi!

evropske tračnice i tu više neće biti puno prostora za manipulaciju određenim političkim pitanjima. Više ćemo se fokusirati na preuzimanje i harmonizaciju zakonodavstva sa evropskim pravnim naslijeđem. Nažalost, mislim da neki još nisu svjesni koliko je to značajan korak ali ima i onih koji su svjesni ali ne žure na te evropske tračnice. Neki u tom procesu moraju, objektivno, ili se korigirati ili odstupiti.

Martin Raguž: "BiH bez Hrvata kao konstitutivnog naroda u političkom smislu, nije više BiH o kojoj želimo govoriti i koja ima budućnost"

Upravo zbog pitanja stabilnosti nove šestorke, moram da primijetim da postoje i zasebni dogovori pojedinih stranaka, kao što je Sporazum SNSD-SDP, sporazum HDZ-SDP i drugi. Da li vjerujete da su ovi dogovori međusobno sukladni i konzistentni? Evo, na primjer, rješenja za implementaciju presude Sejdić i Finci sugeriraju da će postojati asimetrični model izbor članova Predsjedništva, što je od ranije SDP rekao da neće prihvatiti?

RAGUŽ: Vi ste u pravu kad ste identificirali pozicije stranaka iz RS i Federacije, pa i pozicije stranaka u bilateralnim ili multilateralnim sporazumima. Sporazum o izboru za Dom naroda i Predsjedništvo BiH iz Federacije podržale su dva HDZ-a, SDP, SBB, dakle to nije bio bilateralni sastanak. Imamo nekoliko modaliteta tih dogovora, ali u konačnici svi oni trebaju rezultirati zajedničkim dogovorom koji može osigurati dvotrećinsku većinu za izmjenu Ustava. To treba biti cilj. Jasno je da je napravljen ogroman napredak, kad je u pitanju način izbora zastupnika za Dom naroda i da su se manje-više stranke iz Federacije i RS-a tu približile i da možemo govo-

riti o jednom konsenzusu. Što se tiče Predsjedništva, vi ste u pravu, tu su pozicije još značajno, neću reći konfrontirane, ali značajno različite. Uvjerem sam da postoji manevarski prostor za kompromis. Želim reći da kada je u pitanju način samog izbora članova Predsjedništva, treba ostaviti taj manevarski prostor slobodnim. Rješenje treba tražiti tamo gdje ga je moguće prije postići. Ne treba robovati bilo ostanku izravnog, bilo uvođenju indirektnog izbora, ako nema spremnosti da se jedan od ta dva modela podrži. I zato želim reći da uvjetno rečeno "hrvatski blok" ovdje nije ključ problema, kako su neki htjeli predstaviti, nego ključ rješenja. Smatram da je vrijeme da se za paralelno osiguravanje uklanjanja diskriminacije, kad su u pitanju građani i pripadnici ostalih, ali isto tako i osiguravanje iste pozicije konstitutivnih naroda u procesu izbora. Vrijeme je i za prestanak manipulacije s tim načinom izbora, koji je skupo koštao u cjelini BiH. Vidimo da ova dva izborna ciklusa, koja su nosila taj oblik manipulacije, nisu poboljšala stanje u zemlji nego su dodatno pogoršala stanje. Treba tražiti rješenje koje će obuhvatiti jednu i drugu dimenziju i definitivno stabilizirati BiH. Ja sam duboko uvjeren da bi rješenjem ovog pitanja BiH definitivno stala na put stabilnosti i perspektive.

Dogovorena je i rekonstrukcija vlasti u Federaciji BiH, ali način te rekonstrukcije ostaje nejasan. Danas je javna rasprava pred Ustavnim sudom FBiH o zahtjevu Desnice Radivojevića. Druge su mogućnosti ostavka federalnog premijera ili poništenje odluke OHR-a. Koji način rekonstrukcije Vlade FBiH očekujete?

RAGUŽ: Sve stranke šestorke su potpisale u drugoj točki da treba uspostaviti vlast u Federaciji BiH u skladu sa novom parlamentarnom većinom na razini BiH, kako bi se osigurala kompatibilnost parlamentarnih većina. Mislim da je to vrhunski prioritet. Kako do toga doći? Bilo bi dobro da institucije Federacije reagiraju u skladu sa novom parlamentarnom većinom. Tu mislim i na predsjednika FBiH i sve sudionike u tom procesu. Naravno, može se to pitanje i dalje ignorirati ali, evo, vidimo da to rezultira najdubljom političkom krizom, blokadom resursa i pogoršanjem stanja. Prije je pozitivna energija za BiH dolazila iz Federacije i odatle je BiH kao država crpila jednu pozitivnu energiju koja je objektivno potrebna. Nažalost, otuda sada dolazi manje-više negativna energija. Nije više nužno pričati samo o rekonstrukciji vlasti u Federaciji, ali mislim da je isto tako nužno razgovarati o ukupnoj rekonstrukciji Federacije.

Kakvo je Vaše viđenje mogućnosti da predsjednik FBiH raspusti federalni parlament zbog neaktivnosti, neusvajanja zakona ili budžeta i raspiše vanredne izbore?

RAGUŽ: Već smo u drugoj polovini mandata nakon opštih izbora, tako da kategorija prijevremenih izbora gubi na značaju i opravdanosti. Mislim da je federalni parlament počeo da radi u kontinuitetu. Mislim da je ključno pitanje nova parlamentarna većina i mislim da bi svi sudionici trebali da je respektiraju. Nova parlamentarna većina rezultira promjenom izvršne vlasti. Očekujem da će stvari ići u tom smjeru. Taj proces se može blokirati, ali posljedice su pogubne.

U krizama formiranja vlasti na federalnom i državnom nivou u toku 2011. godine, ključno neriješeno pitanje je bio način podjele mjesta predviđenih za Hrvate, što je riješeno dogovorom SDP i oba HDZ-a.

RAGUŽ: Nije bio samo to problem. Problem je što postoji

SVI FILMSKI ŽANROVI **EURO**

- Akcioni
- Avantura
- Biografija
- Dječiji
- Dokumentarni
- Drama
- Fantazija
- Horor
- Istorijski
- Komediya
- Misterija
- Muzički
- Naučna fantastika
- Ratni
- Ljubavni
- Triler
- Kaubojski itd.

SA PREVODOM NA NAŠ JEZIK

SERIJE >> SPORT >> ZABAVA >> MUZIKA

EURO **TV**

1-877-747-6097

INFO@EUROPLUS.TV

bosansko-hercegovački magazin

EUROPPA

January

Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

February

Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28			

March

Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su
4						
11						
18						
25						

May

Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

June

Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

July

Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su
						1
						8
						15
						22
						29

September

Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su
30						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

October

Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

November

Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su
						4
						11
						18
						25

Europa Magazine

P.O. Box 867

Lawrenceville, GA 30046

1-877-747-6097

Phone: +1 (678) 743 5731

E-mail: editor@europamagazine.info

Web: www.europamagazine.info

March

Tu	We	Th	Fr	Sa	Su
			1	2	3
5	6	7	8	9	10
12	13	14	15	16	17
19	20	21	22	23	24
26	27	28	29	30	31

April

Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

May

Tu	We	Th	Fr	Sa	Su
2	3	4	5	6	7
9	10	11	12	13	14
16	17	18	19	20	21
23	24	25	26	27	28
30	31				

August

Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

September

Tu	We	Th	Fr	Sa	Su
			1	2	3
5	6	7	8	9	10
12	13	14	15	16	17
19	20	21	22	23	24
26	27	28	29	30	

December

Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su
30	31					1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

2013

europamagazine.info

jedna tendencija, još od uspostavljanja Alijanse za promjene 2002. godine, kada se pokušalo onim izbornim inženjeringom osigurati da nova vlast nema legitimne predstavnike Hrvata u Federaciji. Ni tada a evo ni danas nisu uspjeli. Ja mislim da treba prestati manipulirati tim kategorijama. I u tom smislu ovaj dogovor je važan zato što osigurava jednu vrstu fer izbora za Dom naroda i efikasnost jer podrazumijeva da Središnje izborno povjerenstvo 15 dana nakon izbora dodijeli mandate, tako da nema više blokada i dugog čekanja na formiranje vlasti što je bilo do sada. I druga stvar da se više ne dovodimo u situaciju da imamo upitnost legaliteta i legitimiteta vlasti, kao što je sada, i onda političku krizu koja nažalost rezultira izrazito negativnim trendovima. Za ozbiljne političke aktere, nužno je naći kompromis.

Kako objašnjavate svojim glasačima ove dogovore sa SDP-om, koji je ranije bio optuživan za uzurpiranje hrvatskih prava i isključenje HDZ-ova, kao legitimnih predstavnika Hrvata iz federalne vlasti?

RAGUŽ: To je dobro pitanje i to je pitanje na koje želim jasno i kratko reći da je za nas to detektirano točkom jedan ove Izjave, kao i ranijeg Sporazuma sa SDP-om o načinu rješavanja presude Sejdjić-Finci i spremnosti SDP-a da uđe u rekonstrukciju i vlasti u Federaciji, koja će osigurati legitimnost te vlasti i provođenja ovih prioriteta, uz osiguravanje novih načina izbora članova Predsjedništva i Doma naroda. Sigurno je to jedan ohrabrujući smjer i spremnost da se dođe do istinskog rješenja. Bilo bi dobro da je to bilo već prije dvije godine. Zato ja i sad pozivam da ne izgubimo ponovo dvije godine, jer ćemo se opet vratiti na ova pitanja, ako ih ne riješimo. BiH se mora vratiti izvorima a to je da bude istinska demokratska, multikulturalna, multietnička država, ne samo sa fiktivnom multikulturalnošću, nego sa stvarnom. A to pitanje objektivno nije konzistentno riješeno i to je po meni prioritet svih prioriteta.

Jedna od preostalih tačaka prijepora između SDP-a i većine stranaka sa hrvatskim predznakom jeste pitanje revizije braniteljskih prava. Predsjedništvo HNS-a je zatražilo "žurno zaustavljanje nezakonitog procesa revizije", kojeg vodi ministar iz SDP-a?

RAGUŽ: Vidite, taj proces se odvijao bez našeg učešća u Federalnoj vladi. Naravno da smo i do sada pokušavali da utječemo na taj proces, ali nije se uspjelo da bude u okviru zakonskih rješenja i da ne bude negativno selektivan i da ne bude politiziran. Sad kad je potpisana nova parlamentarna većina u kojoj je i SDP koji ima svog ministra sa kojim objektivno braniteljska populacija, vidimo po njihovim konsenzualnim stajalištima, a na jučerašnjem sastanku bilo ih je preko 50, ima problema, mi imamo odgovornost da to pitanje stavimo na dnevni red. U tom smislu jeste zaključak da se to pitanje urgentno stavi. Ne mogu sad da predvidim reakciju SDP-a, ali u smislu ozbiljnosti i spremnosti zajedničkog rada, očekujem da će ta reakcija biti pozitivna. Ako ne, onda ćemo

doći ponovo u situaciju da se ti problemi usložnjavaju.

U hrvatskoj javnosti postoje izražena očekivanja od ustavne reforme FBiH, koju već godinu dana traži i najavljuje Američka ambasada u Sarajevu, dok se u bošnjačkoj javnosti ignoriše. Istovremeno ne postoji nijedna zvanična inicijativa za takvu reformu, iako je svima očito da postoje brojni problemi. Šta očekujete od najavljenih razgovora o preustroju Federacije BiH?

RAGUŽ: Ja sam jedan od sudionika političkog života koji je još ranije ukazivao na nužnost ključnih političkih aktera u Federaciji na to pitanje. Dok čekate idealno rješenje, u stvari, propadate. Ja mislim da, zaista, fokus u ovom trenutku treba biti na Federaciji, ne isključujući cjelinu odnosa u BiH. To što u ovom trenutku nema toliko političkog senzibiliteta u političkom Sarajevu, znači da se nema dovoljan osjećaj koliko je to ozbiljan problem. Postoje tendencije koje bi Federaciju htjele voditi u pravcu pravljenja jednog drugog entiteta, nešto poput Republike Srpske, samo ovdje sa bošnjačkom dominacijom. U mnogim elementima to već možemo i argumentirati. Taj proces u konačnici rezultira ukupnim slabljenjem Federacije, daljim udaljavanjem Federacije i RS-a, te slabljenjem BiH kao države, što je po meni neoprostivo i neodrživo. Treba se vratiti suštinskom odnosu decentralizacije. Mi imamo pokazatelje o načinu raspodjele novca u Federaciji, bilo iz proračuna bilo iz projekata i ako uzmete ukupan prostor FBiH, vidjet ćete da postoje snažni elementi diskriminacije u kontinuitetu određenih kantona i prostora. Mislim da to nije dobra poruka i da se trebamo vratiti jednoj funkcionalnoj Federaciji, kao prvom ozbiljnom koraku revitalizacije odnosa u BiH.

Moj je dojam da svako pitanje ustavne reforme odmah vodi ka pitanju teritorijalnog preustroja Federacije.

RAGUŽ: Ne možemo u ovoj zemlji, koja je oblikovana tako kako jeste, ignorirati to pitanje. Kad nam poruče izvana da se dogovorimo i da preuzmemo odgovornost, to je kredibilna poruka. Prošlo je 17 godina od Daytona i ne možemo više odgađati to pitanje ali ne možemo ignorirati ni činjenicu da oni koji bi se trebali dogovarati imaju skoro pa dijametralno suprotne pozicije. Ja mislim da je još uvijek nužan jedan partnerski odnos ključnih međunarodnih aktera da se stabilizira stanje u BiH i da se dođe do održivog modela. Mislim da treba govoriti o racionalizaciji Federacije. Svi kantoni, osim možda Sarajevskog su u ogromnim finansijskim dubiozama. Ne mogu servisirati sami sebe. Ako neki kanton ne može ni plate servisirati, a kamoli razvojne projekte onda se gubi efekat i smisao decentralizacije. Oni treba da postoje kao servis građanima, a ne kao transmisija za plate jednog dijela javnog sektora. Ja mislim da će se to stanje i dalje pogoršavati i da je to problem svih županija, a ne samo onih sa hrvatskom većinom. Ja sam uvjeren da do jednog preslagivanja, u smislu opravdanosti i organizacije i ispunjavanja temeljne funkcije, treba doći što prije to bolje. To ne mora značiti prekrajanje teritorija, niti dodatne podjele. Kad god dođemo do neke mo-

www.bosnianyellowpages.us

jedna web stranica za sve vaše potrebe

ORGANIZUJE SVEČANI

DOOCEK

NOVE

**The
GRAND
Ball Room**

2013

**611 Live Oak Pkwy.
Norcross, GA 30093**

SRETNA NOVA!

**NEZABORAVAN DOCEK
NOVE GODINE UZ BOGATU
VEČERU, SAMPANJAC
ZA SAMO \$100 PO OSOBI,
ZA VASE RASPOLOZENJE
ZADUZENE SU NASE
NAJBOLJE ESTRADNE
LIKNOŠTI.**

DODJITE I UVJERITE SE!!!!

**Rezervacija:
Halil: 770-912-8872**

gućnosti da nešto riješimo, plaše nas zamjenom teza.

Pravni institut u BiH objavio je svoj prijedlog ustavne reforme Federacije, koja je izazvala brojne negativne reakcije Hrvata posebno u središnjoj Bosni. Čini se da su u ovom prijedlogu nove teritorijalne organizacije Hrvati politički vidljivi samo na rubnom području BiH sa Hrvatskom.

RAGUŽ: Ja mislim da prvo treba usuglasiti načela i utvrditi kriterije, a ne izlaziti sa kartama. Pozivam sve ključne aktere da se vratimo argumentima, spremnosti na kompromis i dijalog i radu u institucijama. Treba respektirati mišljenje intelektualnih krugova, eksperata, političkih aktera, civilnog sektora, Venecijanske komisije, harmonizacije našeg zakonodavstva u skladu sa kriterijima, ali to treba voditi ka rješenju da BiH bude stabilna država. Treba podvući crtu pod konfrontacije koju su krvavo koštale sve građane BiH. Pod pritiskom težine stanja, treba poput Švicarske, prihvatiti model dogovora. To je ono što BiH treba, taj temeljni dogovor koji će stvari usmjeriti u pozitivnom smislu, kako ne bi bili crna rupa nego odgovoran partner međunarodnog prava. Ma koliko to izgledalo donkihотовski, ja čvrsto vjerujem u takav ishod. Dolaze generacije pametnije od nas koje neće manipulirati ni sa nacionalnim, ni sa vjerskim, ni sa građanskim ni sa manjinskim pitanjem i koje će imati snage da oko tih pitanja na temelju evropskih rješenja dođu do kompromisa. Vidimo gdje nas je odvela igra skrivenih karata i figa u džepu.

Postoje nezvanične tvrdnje u međunarodnim krugovima u Sarajevu da Hrvati već imaju više prava u odnosu na svoju brojnost i da bi jedno od rješenja ustavne krize, popisa i ustavnih reformi moglo da vodi pretvaranju Hrvata u status

nacionalne manjine u BiH. Kako reagujete na takva predviđanja?

RAGUŽ: Sad ste postavili ključno pitanje. Ovaj razgovor teče ka otvaranju pravih političkih tema. BiH je država tri naroda. Temelji BiH su uređeni na načelu ZAVNOBiH-a da je ona i bošnjačka i hrvatska i srpska i svih njenih građana. Te tendencije da se Hrvate dekonstruira nisu od danas. Ja sam čuo eksplicitne poruke – ili se asimilirajte ili se iselite. BiH bez Hrvata kao konstitutivnog naroda u političkom smislu, nije više BiH o kojoj želimo govoriti i koja ima budućnost. U te igre se jedinom dijelom uklapaju tendencije da popis stanovništva odredi politička i ustavna prava u BiH, što je po meni nemoguća i kontraproduktivna misija jer se ta konstitutivnost ne mjeri brojkama nego kvalitetom tih prava. Ako se uđe u taj politički prostor, onda će BiH biti dodatno razgrađivana.

Kako danas vidite ZAVNOBiH iz ugla vaših zahtjeva za jednakopravnost Bošnjaka, Hrvata i Srba?

RAGUŽ: Bez obzira što mnogi žele ZAVNOBiH i danas instrumentalizirati, u političke, stranačke ili ideološke svrhe, ZAVNOBiH-u se ne može osporiti taj fundamentalni značaj kad je u pitanju ne samo državnost BiH, nego i sadržaj te državnosti. U tim najtežim ratnim okolnostima on je osigurao tu jednu dimenziju multikulturalnosti, multietničnosti i multikonfesionalnosti i osigurao načela koja bi trebalo u skladu sa duhom ovog vremena konceptualizirati na način da budu pojačana, a ne oslabljena i da se ne ide dalje u destrukciji tih potencijala koje ova zemlja ima. Treba se vraćati na zdrave izvore i ta načela mogu biti inspiracija za traženje ovog temeljnog dogovora o modalitetima ustavnog rješenja svih ovih pitanja i ukupne budućnosti BiH.

Nova lokacija - novi ambijent - stari frizer

MACI

Men's Hair Cut Salon

870 New Hope Rd, Suite 100
Lawrenceville, GA 30045

404-431-3863

Ill Salon 678-367-3616

Radno vrijeme: pon-čet 10am-7:30pm, pet-sub 10am-8pm, ned 12pm-3pm.

FIGHT NIGHT NO 51

UNDISPUTED PRODUCTIONS LLC

Zuengling

SATURDAY

DECEMBER 15

LIVE AND FREE!!!

ADAM DEHART

VS

AMIR DADOVIC

TYRA PARKER VS NINA ANSAROFF
PRO MMA FEMALES!

TRAVIS LORD VS MARQUES JACKSON
FOR THE GFC 155 LB TITLE BELT!

CARESSA KIBLER VS MARY MATIA
THE REMATCH FOR MARY'S TITLE!

FREE ADMISSION JUST BRING A NEW TOY

GENERAL ADMISSION IS FREE. RINGSIDE SEATS ARE \$25 AND A NEW TOY.

AGE STRICTLY 18+

MORE @

DOORS OPEN AT 7:30, FIGHTS START AT 8:30

WILD BILLS 2075 MARKET STREET, DULUTH, GA 30096

WWW.UNDISPUTEDPRODUCTIONS.COM

WWW.WILDBILLSATLANTA.COM

678-TKD-0115

Građani pobijedili banke i države

Ljubljansko Delo je presudu Europskog suda za ljudska prava u korist nekadašnjih štediša Ljubljanske banke popratilo naslovom: "Grozna zaušnica iz Strasbourga". Prijeteći šamar Sloveniji.

Konačno je stvar postala ozbiljna. Dok nije došao u pitanje vlastiti džep, stotine hiljada ljudi vukli su za nos. Slovenija je kao država – a to piše u članku 19 Ustavnog zakona o provedbi Povelje o osamostaljenju iz 1991. godine – preuzela garancije samo za štednju na svojoj teritoriji, a ne i onu svoje dotadašnje državne banke. Na ruku joj je išla činjenica da u Sloveniji praktički i nije bilo drugih banaka osim slovenskih. To je u trenutku raspada spasilo slovensku privredu, a račun su platili štediše iz ostalih republika. Ljubljanska banka ustavnim je zakonom ukinuta, pa je istodobno stvorena Nova Ljubljanska banka, aktiva i imovina je preuzeta, a pasiva otpisana, a s njom i dugovi prema štedišama izvan Slovenije. Obrazloženje – to je teritorijalno i sukcesijsko pitanje, filijale Ljubljanske banke u bivšoj Jugoslaviji potražuju ogroman investirani novac, a jugoslavenski bankarski sustav bio je „komunistička Ponzijeva šema"! Slovenija će preuzeti svoje obveze nakon završetka sukcesijskog procesa koji traje već više od deset godina. Dogovor nije ni na vidiku, a i različiti pristup u pregovorima pojedinih bivših jugoslavenskih republika zakomplicirao je stvar.

Neki su se bilateralno dogovarali sa Slovenijom, neki su svoje građane prepustili sudbini i skupim privatnim tužbama, neki su preuzeli štednju u svoj javni dug, računajući na naknadnu naplatu od Slovenije. I sve je stalo.

Ekonomski analitičar Milan Gavrović ovaj je slovenski hokus-pokus nazvao državnim pranjem novca oduzetog građanima Bosne i Hercegovine, Hrvatske i drugih republika.

U Sloveniji sve političke stranke i veliki dio javnosti ne vide problem u ovakvom ponašanju svoje države.

Ali tako je to kada nastaju države, a elite nacionalizmom

hrane građane kao bi se brzo ustolili u nacionalne vođe.

Tek su neki usamljeni slovenski stručnjaci svo ovo vrijeme upozoravali da se ne može zakonodavnim trikom poništiti privatno-pravni odnos klijenta i banke. To je pravna i moralna obveza. Najglasniji je u osporavanju bio i ostao Jože Mencinger, bivši slovenski ministar i rektor Ljubljanske Univerze. Slovenija je i do sada više izgubila nego dobila. U pitanju je bilo veliko tržište i da je Ljubljanska banka s ugledom kojeg je do tada imala, s više stotina hiljada štediša širom bivše Jugoslavije, tim klijentima priznala dug, mogla je nastaviti zarađivati. Ljudi ne bi povlačili novac. Strane banke koje su u međuvremenu zavladaile bankarskim tržištem u svim novonastalim državama, izvukle su do sada desetine milijardi eura. A Ljubljanska banka mogla je biti kraljica među njima. U nastalim okolnostima, Hrvatska je zatvorila svoje bankarsko tržište Novoj Ljubljanskoj banci, a Bosna i Hercegovina joj je poslije nekoliko godina dopustila poslovanje. Prvobitni dug danas je zbog kamata višestruko veći. Nova Ljubljanska banka u međuvremenu se našla na koljenima i postala je provincijska banka kontaminirana lošim plasmanima.

www.bosnianyellowpages.us

jedna web stranica za sve vaše potrebe

Ako presuda Suda u Strasbourgu opstane Slovenija može pritrpeti fatalni gubitak. Premijer Janez Janša izjavio je – Slovenija tih novaca nema i nikome ništa nije uzela. U Bosni i Hercegovini postoji i dokumentacija, javno objavljena, o masovnom praznjenju trezora Ljubljanske banke u Sarajevu u ljeto 1990. godine. Nije mi poznato što su bosanskohercegovačke vlasti učinile u vezi s tom činjenicom.

Troje državljana Bosne i Hercegovine, čije su tužbe za povredu ljudskih prava u Strasbourgu prihvaćene, uspjele je ono što šest država sa svim svojim instrumentarijem nije uspjelo u dvadeset godina.

Dokazali su da su kao građani imali ušteđevinu, privatno vlasništvo, i odgovarajući privatno-pravni odnos s Ljubljanskom, odnosno Investbankom, da im je neko uskratio pravo na nju i konačno je sudskom presudom rečeno i ko je taj. U presudi Suda stoji da je Slovenija dužna isplatiti zadržanu deviznu štednju svim štedišama izvan Republike Slovenije. Isto se nalaze i Srbiji za nekadašnje štediše Investbanke.

Sud u Strasbourgu formulirao je to pravničkim jezikom – štedišama nije bilo omogućeno mirno uživanje u vlasništvu, nije im pružen efikasan pravni lijek za ostvarivanje prava, a države sljednice Jugoslavije u dugotrajnom vremenu nisu postale dogovor o tome.

Iz presude se vidi da je Sud prihvatio da se u dugovanju štedišama ne radi ni o kakvoj sukcesiji bivše Jugoslavije. Ona, nota bene, regulira državnu a ne privatnu imovinu. (Sporazum iz 2001. godine). Šta bi bilo kada bi se privatne vikendice i druga privatna imovina proglasile predmetom sukcesije?

Zašto su neke države pristale u jednom trenutku razmatrati ta pitanja kao sukcesijska, ostaje nejasno. O privatnim dugovima se ne pregovara, samo o modalitetima isplate. Predmet dogovora država eventualno može biti samo tzv. prenesena štednja (hrvatski slučaj), kada je država preuzela u svoj javni dug dio štednje oštećenih građana Ljubljanske banke i prenijela ih tada državnim, a danas privatnim bankama u stranom vlasništvu – Zagrebačkoj i Privrednoj banci. Te banke sudskim putem traže naplatu od Slovenije, a Vlada im je 1995. godine izdala punomoći da u svoje ime, a za račun Republike Hrvatske tuže Ljubljansku banku. To je uobičajeni postupak za takvu pravnu radnju. Slovenija je burno reagirala i svoju ratifikaciju hrvatskog pristupnog ugovora s Europskom Unijom uvjetovala povlačenjem tih punomoći, odnosno tužbi. Ponavljamo, riječ je o tužbama starim 7 godina, ali je sada izvučen taj „as iz rukava“ kao naročito sporan.

Ova presuda Suda za ljudska prava u Strasbourgu nema izravne veze s trenutačnim hrvatsko-slovenskim sporom, koji se bavi naplatom oko 525 miliona maraka tzv. prenesene štednje. Odluka Suda presudna je za 130 hiljada štediša iz Hrvatske čijih je 312 miliona maraka ostalo blokirano u Ljubljanskoj

banci.

Ali presuda ima posrednu važnost i za aktualni hrvatsko-slovenski spor, jer je upozoravajuća i jasno definira problem. Zato protagonisti zaoštavanja na slovenskoj strani imaju razloga za zabrinutost.

Naravno, presuda u Strasbourgu je još nepravomoćna.

Žalbe su neizbježne i treba pričekati konačno rješenje. Slovenija je ipak članica Unije, a zemlje iz kojih su tužitelji, nisu. Slovenski član Suda, koji je bio protiv odluke, jasno je pokazao na čemu će Slovenija inzistirati – na rušenju vjerodostojnosti sudaca, jer su većina njih iz zemalja bivše Jugoslavije, a oni su „po defaultu“ pristrani. Nije baš dobra preporuka za mišljenje o struci u kojoj i sam zarađuje kruh.

Ipak, i ovakva presuda je iznimno važna, jer su obične štediše, čije su sudbine pogođene bahatošću banaka i nebrigom država, dobili barem

neku satisfakciju da borba za vlastita prava ima smisla. I da se i moćne može pobijediti.

Beograd i Ljubljana moraju isplatiti štediše iz BiH

Slovenija i Srbija su dužne isplatiti staru deviznu štednju građanima iz BiH koji su imali ušteđevinu u poslovnica Ljubljanske banke i Investbanke, pod istim uslovima kao što su ušteđevinu dobili slovenski i srbijanski državljani. Ovakvu odluku u utorak je donio Evropski sud za ljudska prava iz Strazbura, koji je razmatrao žalbu troje štediše iz BiH. Rok za isplatu je šest mjeseci nakon što presuda Suda postane punovažna.

Ljubljanska banka duguje, sa izračunatim kamata, milijardu i 240 miliona KM, a Investbanka 400 miliona KM.

DMS **Dino Multi-Services**
PREVODI, NOTARSKI I ADMINISTRATIVNI POSLOVI

Pružamo usluge:

- Notara, Apostille (međunarodna nadovjera dokumenta)
- prevoda i ovjere različitih vrsta dokumenata na engleskom ili na našem jeziku (punomoći, diplome, uvjerenja, ugovori, rodni i vjenčani listovi, nasljedničke izjave)
- popunjavanja aplikacija za zelene karte, državljanstva, pasoše, zaposlenja i sl.
- prevođenja (sudovi, imigracioni uredi, social security, dfcs, bolnice, banke, posao)

CENTAR ZA MALU PRIVREDU
NA JEDNOM MJESTU: ODLUKE - SAVJETI - RJEŠENJA

ADRESA: 919 OAK MOSS DR.
LAWRENCEVILLE, GA 30043
E-MAIL: DKRGO@BELLSOUTH.NET

tel.(678)429-4353

KRGO DINO

Na iftaru kod Amele

Ma koliko nježno dotakli nekoga u prolazu, uvijek ostavimo trag. Tako sam se, ovih dana, mjeseca ramazana, sjetila kako sam sa Amelom, u vozu, pričala o našoj bh. kuhinji, o jelima koja su pravile naše bake i nane.

Bosanski lonac, cicvara, popara, burek, krompiruša, ključkuša, tufahije.... Putovanje po trpezama se, prateći nazive ovih jela, pretvara u još jedno putovanje uzduž i poprijeko Bosne i Hercegovine. Svaki kraj ima različite recepte za jela pod istim nazivom, ili obrnuto - isti recepti i jela imaju različita imena. Dosta vam je konzervi, modernih jela što mirišu na celofan u koji su sastojci bili upakovani, ili "lakiranih" paprika čiji sok na ruci ostavlja crveni trag poput laka za nokte? Zavirite u "bosanski lonac", kulinarsku reportažu Ljiljane Pirolić.

Piše: Ljiljana Pirolić

Srele smo se na jednom od mojih puteva brzim preko Bosne. Tada je Amela Suljić Puškar putovala sa najmlađim sinom Zejdom u Mostar, gdje na Univerzitetu „Džemal Bijedić“, studira engleski jezik. Divila sam se njenoj upornosti da uz troje djece završi studij koji je davno, prije rata, započela u Sarajevu. Ova mlada Prijedorčanka u glavnom je gradu upoznala svog muža Murata iz Bratunca. Bili su oboje studenti, nastanjeni u studentskom domu kada je ljubav planula. Rat je prekinuo studije, ali ljubav je pobijedila sve. Nakratko, 1994. godine, Amela je za ocem i bratom koji su bili u logoru, otišla u London. Tada je Murat, već Amelin suprug, ostao da brani Sarajevo. Nakon samo osam mjeseci, Amela se vratila.

„London je lijep. Zнала sam dobro jezik, ali sve moje je bilo ovdje... Morala sam se vratiti. Moja majka još uvijek živi u Londonu i tamo će vjerovatno ostati. Osjećala sam da pripadam ovdje, iako se teško živi sa jednom platom i troje djece koja idu u školu“, rekla mi je tada Amela.

Murat je uspio da završi Poljoprivredni fakultet i zaposlen je u domaćoj poljoprivrednoj firmi koja dobro posluje. Imaju novu kuću u sarajevskom naselju Ahatovići, do kojeg se stiže nakon 20-ak minuta vožnje. Naselje je na 510 metara nadmorske visine i sa njegovih brežuljaka Sarajevo se vidi kao na dlanu.

„I blizu smo, a opet na neki način, daleko od grada. Priroda je netaknuta, vazduh je svjež, kao planinski, ali neće još dugo biti tako. Gradi se sve više. Evo su i neki ministri otkrili ljepotu našeg kraja i počeli da prave vikendice“, kaže Amela.

Sjetih se tako, ovih dana, mjeseca ramazana, kako sam sa Amelom, u vozu, pričala o našoj bh.

Kuhinji. Pomenula je tada bosansku kvrgušu, autohtono krajiško jelo koje potiče iz Prijedora, Kozarca i okoline.

Ramazanski kadaif

Nazovem Amelu i pitam je: „Pa, onda, hoćemo li praviti kvrgušu?“ „Zašto da ne? Dođite kod nas na iftar u Ahatoviće“, jednostavno kaže Amela.

Pred vratima kuće dječak: „Ja sam onaj iz voza“, kaže sedmogodišnji Zejd.

„Dođi, idemo nešto dobro skuhati“, pozivam ga da uđe sa mnom.

Vrijeme je ramazanskog posta i Amela mi priča kako je ove godine on duži, jer je u ljetnim mjesecima duže vrijeme od izlaska do zalaska sunca. Djeca to teško podnose, pa ih ne prisiljava da se pridržavaju posta. Ona se trudi da jela za sehur i iftar ne budu teška i masna, jer bi to za organizam, nakon cjelodnevnog posta, bilo prilično neugodno.

„U ramazanski kadaif ne idu orasi jer su oni masni, ali u bajramski kadaif, sigurno će doći“, kaže Amela i dodaje da će osim bosanske kvrguše napraviti i ovaj slatkiš sa toplim mirisom orijenta. „Puno se hrane pravi za iftar. Mislim da moramo biti racionalniji u ovo teško vrijeme. Juče sam bacila mnogo od onoga što sam spremila i odlučila sam da prekinem sa tom praksom. Do kraja Ramazana praviću samo onoliko koliko će se sigurno pojesti. I kadaif i kvrguša su vrlo jednostavni za pripremu i za oboje će nam trebati samo sat vremena od pripreme do iznošenja na sto. Za kadaif, za jednu tepsiju je potrebno:

Na polovicu kadaifa stavlja se puter i groždice

400 gr. kupovnog kadaifa,
 100 gr. putera,
 100 gr. suhih groždica,
 0,75 l. vode,
 800 gr. šećera,
 malo klinčića (karanfilića),
 ako se stavljaju i orasi, 100 gr. mljevene jezgre.

Polu od pakovanja kadaifa rasporedi se po uljem podmazanoj tepsiji. Na rezance kadaifa ravnomjerno se rasporede groždice i orasi, ako je kadaif i sa orasima. Puter se nareže na listiće i takođe, ravnomjerno rasporedi. Sve se prekrije ostatkom rezanaca kadaifa i gurne u zagrijanu rernu gdje se više suši nego što se peče, oko ½ sata na temperaturi od 75 stepeni. Za to vrijeme napravi se agda od vode, šećera i klinčića. Neko će možda dodati sok limuna i vanilin šećer. Agda ne smije biti gusta kao za baklavu. Kad se kadaif prosuši (ne smije dobiti smeđu boju!), prelije se agdom, poklopi i ostavi da se ohladi i upije tekućinu.“

Post je radost

Dok čekamo da kadaif dobije propisanu boju, kuća počinje da miriše na jemeke (jela) koja se spremaju. Prema nekađšnjim pravilima reda i običaja u staroj sarajevskoj Čaršiji, iftar je podrazumijevao: škembe-čorbu, pače, bosanski lonac i kadaif. Bez toga se nije moglo. Ostalo su bile improvizacije po želji domaćice.

Dok dvoje starije djece Puškara kruže oko kuće na biciklima, Zejd se sve više primiče šporetu i u jednom trenutku, dok nas miluju mirisi iz rerne, kaže: „Gladan sam, hoću da jedem!“

Iako do kraja posta ima još skoro sat, Amela priskače u pomoć. „Rekla sam mu da ne mora da posti. Ovako mala djeca poste samo jedan dan, a on je to uradio već prvog dana Ramazana. Nema posta za djecu dok ne uđu u zrelo doba. Ramazanski post ne smije biti napor, mora buditi radost zbog pročišćenja organizma, a onda i duhovnog pročišćenja“, kaže Amela dok vadi iz rerne kadaif jantarno žute boje. Zaljeva ga agdom i pokriva drugom tepsijom.

„Znam da kvrgušu mnogi prave onako, na svoj način, a ja je pravim na način kako je moja nena pravila. Pile, koje je osnova jela, ne mora se kuhati, naročito ako je mlado, ali ja ga uvijek prokuham, jer tako dobijem i supu koju djeca vole. Dakle, jelo se može praviti sa već kuhanom piletinom, ili sa svježom. Za šest osoba potrebno je jedno pile teško oko 1 kg. isječeno na komade i:

2 jaja,
 600 gr. običnog pšeničnog brašna,
 2 dl. jogurta,
 slatkog mlijeka po potrebi (oko 2 do 3 dl.),
 prašak za pecivo,
 soli, po želji

Pečena kvrguša se preljeva pavlakom

za preljev:

1 (manje) pakovanje pavlake
 i malo slatkog mlijeka.

Tijesto, malo gušće nego za palačinke, napravi se od jaja, brašna, jogurta, slatkog mlijeka, soli i praška za pecivo i nalije u uljem podmazanu tepsiju. Na to se poslažu komadi svježe, malo posoljene piletine ili kuvane, kako ja radim, i sve se stavi u zagrijanu rernu ½ sata na 250 stepeni. Kad jelo dobije lijepu zlatno-smeđu boju, zalije se pavlakom, razrijeđenom sa malo slatkog mlijeka. Od začina, može se dodati i biber, neko na kraju pospe i svježim peršunom, ali ja kvrgušu uvijek pravim baš ovako“, kaže Amela i predlaže da idemo brati kupine dok se kvrguša peče.

Jedite i pijte, ali ne pretjerujte!

Sada su sva djeca s nama, najstariji (haker) Bajazit, Amina (koja će biti arhitektica) i najmlađi Zejd. Uskoro glava porodice, otac Murat stiže sa posla i svi sjedamo za sto. Iftar samo što nije počeo. Kroz prozor gledamo ‘opaljivanje’ topa koji najavljuje kraj posta za taj dan. Djeca se raduju postavljenom stolu. Osim kvrguše i kadaifa, na stolu su i hurme, sjenički sir, supa, suđuka i kompot. „Jedite i pijte, ali ne pretjerujte!“ kaže sveta Knjiga.

Zahvaljujem svojim domaćinima na gostoprimstvu. Murat me nagovara da ostanem još, da sijelimo, što je takođe, dio tradicije: „Ja strašno volim ljude, a moja žena još više. Jednom je dvjema Novozelandčankama u Sarajevu pomogla da nađu smještaj. A znate li kako? Tako što ih je dovela u naš tadašnji, podstanarski stan na Grbavici. I ostale su šest dana kod nas. To prijateljstvo traje i danas. Eto, i to je Bosna“, kaže na kraju Murat.

**U idućem broju:
 “Begova čorba iz Andrićeve kuće”**

Misteriozna džinovska crna rupa zbuñuje astronome

Astronomi su otkrili ogromnu crnu rupu, drugu doasad najveću u nauci, a ono što ih najviše zbuñuje jeste činjenica da se ona nalazi u maloj galaksiji čija je veličina tek četvrtina naše Mliječnog puta.

Galaksija NGC 1277 ima crnu rupu koja je 4.000 puta veća od one u središtu Mliječnog puta i čija je masa 17 milijardi puta veća od mase Sunca, navodi se u studiji objavljenoj u časopisu "Nature".

Ovo otkriće se kosi sa postojećim modelima rasta crnih rupa, po kojima one evoluiraju uporedo sa galaksijama domaćinima. Crnu rupu u galaksiji NGC 1277, udaljenu 220 miliona svjetlosnih godina od naše planete, u sazviježđu Persej, otkrili su astronomi sa Univerziteta u Ostinu koristeći teleskop Hobi-Eberli smještenog u Teksasu.

Naučnici su izračunali da je crna rupa u galaksiji NGC 1277 veličine našeg Sunčevog sistema, te da čini 14 odsto mase galaksije u kojoj se nalazi. Pored NGC 1277, astronomi su otkrili još pet malih galaksija koje bi mogle da sadrže velike crne rupe i time opovrgnu teoriju po kojoj samo velike galaksije mogu da imaju velike crne rupe.

"Galaksija NGC 1277 djeluje veoma staro. Izgleda da je

crna rupa narasla veoma brzo u dalekoj prošlosti, dok je galaksija prestala da se širi i proizvodi nove zvijezde i druga nebeska tijela", kazao je u izjavi za BBC član istraživačkog tima, dr Remko Van den Boš.

"Pokušavamo da dokučimo kako se to dogodilo. Zasad nemamo odgovor na to pitanje, ali je zato, valjda, to toliko zabavno", dodao je on.

A Home Is Burglarized Every 14.6 Seconds. ** Don't Let Yours Be Next!

24/7 Protection

- Get up to a **20% DISCOUNT** on your home owners insurance!
- **FREE** wireless remote control with **PANIC BUTTON!**

Protect Your Home

Call Today, Protect Tomorrow!

1-888-726-0890

Mon-Fri 8am - 11pm • Sat 9am - 8pm • Sun 10am - 6pm EST

\$99.00 Customer Installation Charge. 36-Month Monitoring Agreement required at \$36.99 per month (\$1,331.64). Form of payment must be by credit card or electronic charge to your checking or savings account. Offer applies to homeowners only. Local permit fees may be required. Satisfactory credit history required. Certain restrictions may apply. Offer valid for new ADT Authorized Dealer customers only and not on purchases from ADT LLC. Other rate plans available. Cannot be combined with any other offer. Licenses: AL-12-1104, AK-35221, AR-E08-014, AZ-ROC217517, CA-AC06320, CT-ELC0193944-L5, DE-07-212, FL-EC13003427, EC13003401, GA-LVA205395, HI-CT30946, IA-AC-0036, ID-39131, IL-127.001042, IN-City of Indianapolis: 80988, KY-City of Louisville: 483, LA-F1082, MA-1355C, MD-107-1626, ME-LM50017382, MI-3601205773, MN-TS01807, MO-City of St. Louis: CC354, St. Louis County: 53328, MS-15007958, MT-247, NC-25310-SP-FA/LV, NC-1622-CSA, NE-14451, NJ-34BF00021800, NM-353366, NV-68518, City of Las Vegas: B14-00075-6-121756, C11-11262-L-121756, NY-Licensed by the N.Y.S. Department of State UID#12000286451, OH-53891446, City of Cincinnati: AC86, OK-1048, OR-170997, Pennsylvania Home Improvement Contractor Registration Number: PA22999, RI-3582, SC-BAC5630, TN-C1520, TX-B13734, ACR-3492, UT-6422596-6501, VA-115120, VT-ES-2382, WA-602588694/PROTEYH934RS, WI-City of Milwaukee: 0001697, WV-042433, WY-LV-G-21499. 3750 Priority Way South Dr. Suite 200 Indianapolis, IN 46240

Novi Porsche Cayman

Lakši, niži i agilniji, riječi su kojima proizvođač iz Stuttgarta opisuje treću generaciju svog najmanjeg coupea. Novi je Cayman svjetsku premijeru imao na press-danima salona u Los Angelesu.

Nakon 911 Carrere i Boxstera, novi je Cayman treći Porscheov automobil opremljen novom, posebno laganom konstrukcijom karoserije. Tako je treća generacija 30 kg lakša od prethodnika, ali i troši 15% manje goriva, uprkos povećanoj snazi.

Porsche je uz Cayman treće generacije po prvi puta ponudio adaptivni tempomat koji automatski održava udaljenost od vozila ispred, a tu su i audio sistem Burmester te ulazak u vozilo i pokretanje motora bez ključa, dostupni kao opcija.

Nova generacija Porschea Cayman u prodaju na europskim tržištima kreće 2. marta 2013, uz početnu cijenu od 51.385 Eura.

Fix Your Computer Now!

We'll Repair Your Computer Through The Internet!

Solutions For:
Slow Computers • E-Mail & Printer Problems
Spyware & Viruses • Bad Internet Connections

Affordable Rates For Home & Business
Friendly Service
from U.S. Based Technicians

Call Now For Immediate Help
888-840-9830

\$25⁰⁰ Off Service
Mention Code: MB

Call toll-free: 1-888-379-0138

Are You Still Paying Too Much For Your Medications?

You can **save up to 90%** when you fill your prescriptions at our Canadian and International Pharmacy Service.

<p>Their Price</p> <p>Bottle A</p>	<p>Lipitor™ \$598.98</p> <p><small>Typical US brand price for 20mg x 100 Manufactured by Pfizer™</small></p>	<p>Our Price</p> <p>Bottle B</p>	<p>Atorvastatin* \$67.00</p> <p><small>Generic equivalent of Lipitor™ generic price for 20mg x 100 Manufactured by Generics Manufacturers</small></p>
--	--	--	---

Compare Our Prices! Call us toll-free at 1-888-379-0138.

Get An Extra
\$10 OFF
And FREE SHIPPING

Get an extra \$10 off your first order today!

Call the number below and **save an additional \$10 plus get free shipping** on your first prescription order with Canada Drug Center. Expires Dec 31, 2012. Offer is valid for prescription orders only and can not be used in conjunction with any other offers.

Order Now! Toll-free: 1-888-379-0138
Use code **10FREE** to receive this special offer.

Please note that we do not carry controlled substances and a valid prescription is required for all prescription medication orders.

Prescription price comparison above is valid as of July 23, 2012. All trade-mark (TM) rights associated with the brand name products in this ad belong to their respective owners. *Generic drugs are carefully regulated medications that have the same active ingredients as the original brand name drug, but are generally cheaper in price. Generic equivalents are equal to their "brand" counterparts in Active Ingredients, Dosage, Safety, Strength, Quality, Performance and Intended use. It may vary in colour, shape, size, cost and appearance.

Intervju: Jean-Claude Van Damme

“Zaljubljen sam u Bosanku!”

Jean-Claude Camille François Van Varenberg, poznatiji kao Jean-Claude Van Damme (52), belgijski majstor bori-lačkih vještina i glumac, najpoznatiji je po ulogama u akcijskim borilačkim filmovima. Prije malo više od mjesec dana, 21. oktobra 2012. godine, Van Damme je dobio vlastitu statu u svom Briselu. Tada je rekao: “Belgija mi se odužuje na neki način, no ustvari to je posveta jednom snu. Tako, da kad ljudi dođu ovdje, to jeste Jean-Claude Van Damme, dečko sa ulice koji je vjerovao u nešto. Želio bih da ova statua to reprezentira”. Nešto slično kazao je i u razgovoru za Europa Magazine, kojeg je vodio naš hamburški dopisnik. Pročitajte ovaj vrlo zanimljivi tekst.

Kad god imam vremena navratim u Hamburg da je vidim - kaže popularni Van Damme - To je djevojka iz vaše Bosne...

Našu Bosanku, za sada anonimnu iz više razloga, upoznali smo u hamburškoj diskoteci. Slučajno nam je pokazala nekoliko slika sa popularnim glumcem Jean Claude Van Dammeom i stalni pridolazak telefonskih SMS-ova, naravno, ljubavnih.

- Vidite, kaže anonimna N. H., sutra je u Hamburgu sa Enverom Idrizijem, koji je stalno sa njim. Naš upit za razgovor zatražila je preko SMS-a. Očekivali smo negativan odgovor, ali, sutra smo svi zajedno za stolom... Pitamo našu anonimnu N. kako ga je upoznala, a ona odgovara da je prvo upoznala čuvenog karatistu Envera Idrizija i da je to tako krenulo...

Sutradan stižemo u jednu hamburšku pizzeriju. Nakon pola sata dolaze i N. H. i sa njom Jean Claude Van Damme u naočalima, skromno, ali lijepo obučen.

- Prijateljstvo ili ljubav? - pitamo odmah Van Damma.

- Ovakav karakter, mentalitet i sve ono što nikada nisam upoznao na jednoj djevojci nalazi se u vašoj Bosanki - ne krije šarmantni Van Damme. Samo joj, molim vas ne spominjite ime zbog prevelikih nevolja. I bez fotosa.

Je li to zbog vaših ranijih pet žena i troje djece?

- Zbog svega... Dosta mi je nevolja, od alkohola, do svega i svačega. Možemo li o nečem drugom?

Može, ali samo još jedno pitanje - dokle ide veza sa Bosankom?

- Za sada smo izvrsni prijatelji, ona ne želi da napusti Evropu i ovako nam je lijepo... (ljubi je i miluje po dugoj kosi)

Gospodine Van Damme, vi ste porijeklom Belgijanac. Bili ste šampion Evrope u karateu, pa kik-boks, pa prodavač cvijeća, pa odlazak 80-te godine u USA, pa vozač limuzina, tepihe nosio, čuvar na vratima diskoteka... Kako dođoste na film?

- Nevjerovatno! Radim u jednoj pizzeriji, izađem na pa-uzi na trotoar i iz moga hira pred mnogim prolaznicima napravim dvostruki okret u zraku i čuvenu, «špagu» nogama. To je bilo na Manhattanu. Slučajno je tad naišao ključni čovjek iz filmske kompanije «Menahem Pictures» Menahem Golan i vidio taj udarac i bio impresioniran. Prvi ugovor za film, vjerovali ili ne potpisao sam u restoranu na običnoj salveti?!

Od tada 32 filma. Dali ste ideju za osam, bili producent u četiri, a režirali dva filma. Bili ste i koreograf za borilačke scene. Vi ste i prije starta na filmu trenirali u fitnessu, čak jednog slavnog Chuck Norrisa?

- Jesam, i druge poznate. Ali, oni su bili glumci, a ja trener.

Vi ste sa 11 godina počeli sa karateom, ali i baletom.

- Da. Otac me natjerao. Lijepo je znati sve...

Kome imate zahvaliti za svoje borilačke vještine?

- Velikom majstoru Niku Valeru, koji je i poznati kik-bokser.

Mnogo se pričalo o alkoholu i svačemu ponešto....

- Krio sam to ranije, ali se nije moglo sakriti. Bio sam i na liječenju zbog tih poroka, ali i plaćao kazne... Svega je bilo...

Je li to cijena glumačkog poziva?

- Znae šta, teško je da vi sada možete isprogramirati svoj život i reći: E, evo, biću idealan, tata za sve. Ne ide to tako. Svijet je to filma, popularnosti, stresova, užasnog tempa, obaveza, raznih ljudi.

Igrate pozitivca i negativca i uglavnom ste punili kino dvorane. Jako ste popularni u Evropi?

- Hvala na komplimentima. I u životu sam takav, i ovakav i onakav (osmijeh) mada sam jako senzibilan pa mi malo treba da planem.

Koliko znate o Bosni i Hercegovini? Planirate dolaziti?

- Planiram, ali u privatnu posjetu jednoj porodici. Još ništa nije izvjesno. Sve je to u dogovoru sa mojom Bosankom. Već sam bio u Hrvatskoj i južnoj Evropi. Predivni krajevi, očaravajući.

Vaša prijateljica iz Bosne N. H. je došla u Hamburg iz Bosne i Hercegovine otjerana užasnim ratom. Pričala mi je dosta, a dosta sam i čuo. To je užasno. Ljudi su zaboravili na ljubav. Ljubav je osnovna smisao moga duhovnog života. Ljudi se ubijaju zbog imena, a svi možemo da volimo. Ništa ne može zamijeniti ljubav. Ona uvijek nadjača mržnju, vjerujte mi?

I za kraj?

- Imate najljepše djevojke na svijetu.

**REZERVIRAJTE NA VRIJEME VAŠ STO
ZA DOČEK NOVE GODINE 2013**

**\$120 ZA DVOJE ILI \$60 PO OSOBI
HLADNO I TOPLO PREDJELO DVA
PIĆA PO VASEM IZBORU
DESERT U PONOĆ ŠAMPANJAC
UŽIVO MUZIKA I PLES DO 3P.M.**

**"Not just a meal,
it's an experience!"**

**Authentic Mediterranean/Turkish Cuisine
Open Seven days For Lunch and Dinner**

**Full Bar
Live Music on Fridays
And Saturdays
Groups are welcomes
Belly Dancer Shows
Patio Seating**

**Mondays and Wednesdays \$5 Martinis
Gluten free and Vegetarian Menu
Lamb, Beef, Chicken and seafood dishes
Tuesday night and Saturday Free poker**

**488 North Main Street
Alharetta, Ga. 30009
770-360-8014
www.cafeefendi.com**

ISHRANA

Surutka

Surutka je nusproizvod koji nastaje kod proizvodnje sira ili kazeina. To je tečnost koja ostaje nakon što se mlijeko zgruša. U njoj je veliki sadržaj vode, a sadržaj kalorija i masti je veoma mali. Litar surutke u sebi ima svega 360 kilokalorija, upola manje nego svježe mlijeko.

Ona je energetska tečnost koja sadrži: kalijum, natrijum, magnezijum, fosfor, gvožđe, cink, bakar, kobalt, mangan, molibden, vitamine, aminokiseline i bjelančevine. Surutkin protein sadrži čitav lanac bjelančevina: b-laktoglobulin, a-laktalbumin, imunoglobini, glikomakropeptid, laktoferin, laktoperoksidaza, lizosomi i BSA (goveđi serum albumin).

Ljekovita tečnost sadrži 16 vrsta proteina, 8 minerala, 7 vitamina, do 23 aminokiselina i do 11 enzima.

Ljekovita svojstva surutke su veoma velika i nisu do kraja istražena. Intezivna upotreba surutke dovodi do brze regeneracije bolesnih mjesta u organizmu, zatim pospešuje razgradnju masti i jača imunitet. Surutkini proteini imaju pozitivno dejstvo kod smanjenog apetita, povišenog holesterola, karijesa i zubnih naslaga. Osim toga, potpomažu regeneraciju jetre i sprečava osteoporozu. Pre-

poručuje se atletičarima, trudnicama i starim ljudima.

Koristi se u proizvodnji raznih sireva, dječije hrane, sladoleda i stočne hrane. Služi kao aditiv u mnogim prehrambenim prerađevinama (za proizvodnju hleba, peciva, krekeri...). Protein surutke se odvaja iz ove mješavine i prodaje kao nutritivni suplement.

U prodaji se surutka i njeni proizvodi nalaze u različitim oblicima, poput kisele surutke, slatke surutke, kao i napici obogaćeni voćem. Surutku možete naći u svim bolje snabdjevenim prodavnicama zdrave hrane, a može se naći i surutka u prahu.

Am Dent, Inc.

Dental Care for Entire Family

Dr. NAZNEEN S. DALWAI, DMD

- * Cleaning and Gum Treatments
- * Bleaching, Bonding and Veneers
- * Crowns and Bridges
- * Tooth Colored Fillings
- * Extractions
- * One Hour Whitening (\$250)
- * Dentures and Partial
- * Bad Breath Treatment
- * Root Canal Treatment
- * Snoring Problem
- * Thumb Sucking Problem
- * Teeth Grinding Problem

Let us give you a winning smile!

Late Evening and Weekend Hours :: Phone 770.279.5000

Most Insurances Accepted
Medicaid (uder 21) Peachcare
Major Credit Cards

NOW OFFERING! Ortho (Braces) Special - FREE Ortho Consultation
New Patient Special (Exam, X-Rays, Cleaning) - ONLY \$75
0% Financing up to 12 Months through Care Credit

www.drnazneendalwai.com :: 895 Indian Trail Road, Suite 11, Lilburn, GA 30047

ZDRAVLJE

Muška i ženska gripa

Žene često optužuju muškarce da pretjeruju u svojim reakcijama kada imaju gripu. Ali novo istraživanje pokazalo je kako su žene te koje će prije priznati da se zbog prehlade osjećaju nemoćno, nego muškarci.

Istraživanje sa londonske Škole za higijenu i tropsku medicinu pokazuje kako žene, koje su i podložnije gripi, u 16 posto slučajeva priznaju da su bolesne i da se osjećaju slabo. Žene su podložnije gripi jer provode više vremena s djecom od muškaraca. Istraživači su se bavili i pitanjem da li postoji muška gripa. Razlog za to je što muškarci često prebole tu gripu na nogama i ne žaleći se, a čak se smatra da imaju i drugačije simptome od žena.

“Svaki virus je drugačiji i ovisi od toga koliko je naporan za organizam. Nikada ne znamo kako će tačno djelovati na ljude. Virusi različito utječu na muškarce, žene i djecu”, rekao je dr. Douglas Fleming. Istraživači tvrde da ne postoji naučni dokaz kako muškarci i žene imaju različite simptome kada obole od gripe, ali da se to može objasniti različitim ponašanjem tokom bolesti ova dva spola.

“Znamo da žene različito reagiraju na infekcije. One su osjetljivije na svoje zdravlje. Muškarci se vole hvalisati okolo. Ali kada su bolesni oni misle da će umrijeti, legnu u krevet i očekuju da će ih žena paziti”, tvrde istraživači s Oxforda.

tel > 1.773.525.4889

fax > 1.773.435.6753

e-mail > info@styletravelusa.com

<4107 North Kedzie Ave, Chicago, IL 60618>

NAJPOVOLJNIJE karte za Bosnu, Srbiju, Hrvatsku, Crnu Goru, Makedoniju, Sloveniju i sve ostale destinacije!

Nudimo i usluge prevoda, popune i ovjere dokumenata.

Nudimo i

paket aranžmana za

- * Mexico
- * Caribbean
- * Hawaii

< www.styletravelusa.com >

PRODAJETE ILI KUPUJETE KUĆU?

Vi imate pitanja - ja imam odgovore

- * Sa Vama od početka do kraja, u svim fazama kod prodaje ili kupovine kuće
- * Ostvarenje i zaštita Vaših interesa je moj prioritet
- * Idealno vrijeme za kupovinu kuće - vrlo niske cijene uz povoljne kamate
- * Foreclosure * HUD homes * Prvi put kupi dobijaju Home Depot gift card
- * Besplatne usluge notara i prevođenja potrebnih dokumenata

metrobrokers **GMAC**
.com Real Estate

DINO KRGO
REALTOR

678-429-4353

dkrgo@bellsouth.net

Želimo da i Vi uživate u ovim delicijama
Please enjoy our delicious offerings

CROMADE, Inc.
Importing the flavor of Europe

Featuring cheeses from
Vindija, Mljekara Livno & Sirana Gligora

Proud Importer of
Daruvarsko & Ozusko Pivo (beer) & wines
from around Croatia & Bosnia and Herzegovina,
olive oil from Dalmatia, Istria & frozen foods

Telephone: 1-877-874-5682 Fax: 1-760-738-1313
Please visit us online at www.cromadeinc.com
Dealer inquiries welcome

Pokloni osmijeh i osmijeh će ti se vratiti

Svjedoci smo svakodnevnog bombardovanja medija o savršenom muškarcu/ženi, visini, težini, boji kose, očiju te bezbroj anketa koje kao nepobitni svjedoci to i dokazuju.

Često smo uhvaćeni u zamku stereotipa, jer zaboga ako se zaljubiš u momka koji ima dugu kosu, svira gitaru, klavijaturu ne ponaša se kao većina iz okoline "on je zasigurno narkoman, ljenština, neozbiljan".

Koliko god to bila jednostavna osoba sa vlastitim stilom ne uklapa se u standardne društvene vrijednosti nametnute okolinom i medijima, bez obzira što ga iz ovog ili onog razloga ne vole možda je baš on tvoj princ na bijelom konju.

Teško je priznati ali jedan površan pogled dovoljan je da procijenimo osobu iako je često procjena pogrešna.

Svijet nije crno-bijeli, ljudi se ne grupišu na visoke-niske, lijepe-ružne, mršave-debele, pametne-glupe.

Da bi smo promijenili vizije trebamo promijeniti sebe, osloboditi se stereotipa, potruditi se, istražiti, upoznati nečiju osobnost kao zasebnu jedinku bez ikakvih poređenja.

Svima su nam poznate rečenice "Djevojke vole starije momke, mačo tipove sa debljim džepom i bijesnim autom," "Lijepa jednako glupa, laka," zaboravljamo na nježne i romantične veze. I ponovo kažu "Svi/sve su isti." Ne nisu, ne trebamo unificirati, posmatrati kroz prizmu jedne osobe, jednog iskustva.

Slušamo razne komentare a ne pitamo se "Jesmo li mi savršeni?" Da li je moguće prihvatiti sebe i druge onakvim kakvi zapravo jesu? Isplati li se žrtvovati u korist drugog, a pri

tom izgubiti/naći sebe?

Kako bi smo se oslobodili dominantnog, opšteprihvaćenog načina razmišljanja i ponašanja moramo biti iskreni, optimistični, ne slušati tračeve, ne dopustiti nepravdu.

Nerazumijevanje/nesporazumijevanje je uzrok mnogih boli i često puta tražimo "žrtveno jagnje" kako bi smo izbjegli bolno iskustvo okrivljavanja samog sebe.

Istina, žene reaguju emotivnije od muškaraca kada oni ne ispune njihova očekivanja, sa druge strane muškarci pobijesne kada žena nije onakva kakvom su je zamišljali ili bi je htjeli. Pravo na verbalnu ili u gorem slučaju fizičku kaznu smatraju normalnim.

Šta zapravo želimo od partnera? Da li je naša vlastita sreća zasnovana na imaginaciji, želji za apsolutnom kontrolom ponašanja i misli partnera?

Ako stalno želimo i očekujemo nešto od drugih, znači da nismo potpuni i pokušavamo pronaći sebe kroz drugog umjesto

da se okrenemo, prihvatimo i zavolimo sebe onakvim kakvim jesmo.

Tek tada ćemo biti zadovoljni, drugi će to primijetiti. Ako nemamo ljubav prema sebi, kako ćemo to što nemamo pružiti i podijeliti sa drugima?

Želimo li biti sretni, usrećiti druge, tada se oslobodimo krivnje, straha, ogorčenosti, nepovjerenja, negativnih emocija.

Ništa nismo donijeli na ovaj svijet i ništa nećemo odnijeti.

Savršenstvo ne postoji, prihvati život kao dar, pokloni osmijeh i osmijeh će ti se vratiti.

E.M

Glumica Lindsay Lohan odbija rehabilitaciju

Američka glumica Lindsay Lohan navodno odbija ići na rehabilitaciju nakon novog problema s alkoholom.

Prema pisanju tabloida TMZ, Lohanova pije do dva litra votke dnevno jer je pod stresom zbog skorog pojavljivanja na sudu. Glumica je prekršila uslovnu kaznu nakon što je učestvovala u incidentu u noćnom klubu. Uhapšena je i optužena za napad trećeg stepena, što znači da bi mogla završiti u zatvoru.

Prijatelji su Lohanovu pokušali ohrabriti da započne rehabilitaciju, što bi joj moglo pomoći na sudu. Međutim, Lohanova ne vjeruje da je ovisna o alkoholu i smatra da joj nije potrebna pomoć s obzirom na to da je nedavno bez problema završila snimanje tri filma.

Ova 26-godišnjakinja je navodno rasistički vrijeđala svoju protivnicu u sukobu koji se dogodio u njujorškom klubu Avenue 29. novembra.

Rihanna i Chris ponovo zajedno

Popularna pjevačica Rihanna više ne krije da je ponovo u vezi sa Chrisom Brownom. Na svom Twitter profilu često objavljuje njihove zajedničke fotografije, a sada je objavila i fotografiju na kojoj ga nježno gri.

Nedavno je Rihanna objavila fotografiju muzičara Chrisa Browna kako spava na njenom krevetu, a ovoga puta objavila je njihovu zajedničku fotografiju i napisala "Ne želim otići. Bio si izvrstan večeras, dušo".

Par još nije zvanično potvrdio da su u vezi, no neprestano su zajedno te često putem svojih profila na društvenim mrežama objavljuju zajedničke fotografije.

Također, Rihanna je nedavno pratila Browna na njegovom koncertu u Frankfurtu.

Matthew McConaughey: "Bit će teško vratiti kilograme"

Glumac Matthew McConaughey, koji je dramatično smršao radi uloge, sve je tanji i tanji. No, holivudski srcolomac tvrdi da se ne izglednjuje.

McConaughey, koji je osvojio ženska srca svojim mišićavim tijelom, na snimanju filma "The Dallas Buyers Club" izgleda bolesno i iscrpljeno, međutim, tvrdi da se osjeća izvrsno.

"Dobro sam, zaista jesam. Imam načina da smršavam na zdrav način. Jedem svježu ribu, ali ključ je u tome što jedem male količine. Jedno je sigurno, ne izglednujem se i vodim brigu o svom zdravlju", kazao je glumac. McConaughey je za kratko vrijeme smršavio 18 kilograma. Iako mnogi tvrde da je radikalnom dijetom narušio zdravlje, on odlučno ponavlja da je kilograme izgubio zahvaljujući sigurnoj dijeti.

"Bio sam na kontroli i sve je uredi. Zdrav sam koliko mogu biti. Pravi izazov će biti ponovno se udebljati. Kad počnem jesti cheeseburgere i sladoled, moje tijelo će doživjeti šok. Ne znam kako će to ići", rekao je Matthew.

Snimanje filma "The Dallas Buyers Club", u kojem Matthew glumi oboljelog od AIDS-a, konačno je počelo.

Kate Middleton i princ William čekaju bebu!

Vojvotkinja od Cambridgea očekuje dijete, saopštila je palača "St. Jamesa". Članovi kraljevske porodice i vojvotkinjine porodice kažu da su oduševljeni vijestima, prenio je BBC. Glasnogovornik je rekao da je vojvotkinja primljena u bolnicu Kralja Edwarda VII u centru Londona s akutnom jutarnjom mučninom i očekuje se da će biti zadržana nekoliko dana.

Dijete će biti treće u redu za direktno nasljedstvo prijestolja. On ili ona će jednog dana biti čelnik oružanih snaga, vrhovni vladar Anglikanske crkve i posljedično vladar 16 zemalja.

Catherine i William su se vjenčali u aprilu 2011. u Westminsterskoj opatiji. Vojvotkinja je posljednji put u javnosti viđena u petak kada je bila u posjeti svojoj bivšoj školi St. Andrew u Pangbourneu u Berkshireu.

"Njihove Kraljevske Visosti, vojvoda i vojvotkinja od Cambridgea s radošću objavljuju da očekuju dijete. Kraljica, vojvoda od Edinburgha, princ od Walesa, vojvotkinja od Cornwalla i princ Harry i ostali članovi obje porodice su presretni zbog vijesti", saopšteno je iz palače St. James.

Navodi se da je vojvotkinja zadržana u bolnici zbog povraćanja u trudnoći i mora se rehidrirati.

"Trudnoća je u ranom stadiju, Njeno Kraljevsko Visočanstvo će ostati u bolnici nekoliko dana i potreban joj je odmor", navodi se u saopštenju. Vojvotkinja Catherine je pri kraju 11. sedmice trudnoće.

OVAN (21.03 - 20.04)

Ljubav: Ukoliko ste u braku, pred vama je dobar ljubavni period.

Zdravlje: Ukoliko vas stres ne sagori, onda će sigurno nervoza.

BIK (21.04 - 20.05)

Ovog mjeseca novac diktira raspoloženje.

Ljubav: Ukoliko ste u mirnoj i stabilnoj ljubavnoj vezi, ne očekujte veće turbulencije.

Zdravlje: Koristite nešto za jačanje imuniteta.

BLIZANCI (21.05 - 20.06)

Ljubav: Ova riječ za vas lagano prelazi u domenu prošlosti.

Zdravlje: Manja nervoza početkom mjeseca čini vas podložnim negativnim mislima.

RAK (21.06 - 20.07)

Ljubav: Trenutno ste najviše interesiranja usmjerili upravo na finansije i posao, pa je ljubav malo po strani. Zdravlje: Tromiji ste nego inače i manjka vam energije.

LAV (21.07 - 21.08)

Imate dovoljno neprijatelja koji jedva čekaju da napravite pogrešan korak.

Ljubav: Dovoljno ste zavodljivi i poželjni za suprotan spol. Zdravlje: Dobro.

DJEVICA (22.08 - 22.09)

I dalje čvrsto stojte na poziciji. Saradnici su se uvjerali u vaše kvalitete.

Ljubav: Partner je nekako došao na drugo mjesto. Zdravlje: Očekujte glavobolju.

VAGA (23.09 - 22.10)

Vama je zaista krenulo. Nižete uspjeh za uspjehom. Ljubav: Ljubavni život pomalo trpi zbog drugih stvari kojima ste okupirani.

Zdravlje: Izvrsno.

ŠKORPIJA (23.10 - 22.11)

Iako vam se radno mjesto čini kao poprište borbe, uživat ćete u nekim od zadataka.

Ljubav: Očekujte lijepe trenutke.

Zdravlje: Zdravlje je prilično ugroženo.

STRIJELAC (23.11 - 20.12)

Ako je vaš posao na neki način povezan sa inostranstvom, očekujte da ćete imati buran mjesec.

Ljubav: Ukoliko ste u vezi, morat ćete partneru objasniti neke stvari. Zdravlje: Odlično.

JARAC (21.12 - 19.01)

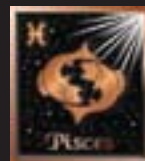
Posao koji obavljate bi u narednom mjesecu mogao biti manji nego inače.

Ljubav: Oni koji imaju stalnog partnera mogu očekivati prijatne trenutke. Zdravlje: Čuvajte se.

VODOLIJA (20.01 - 18.02)

Ljubav: Podredili ste sve partneru kojem ste sad jako potrebni.

Zdravlje: Ispuviše ste umorni i to je ono što je najveći problem u toku ovog mjeseca.

RIBE (19.02 - 20.03)

Ljubav: Neki od vas će u ovom periodu intenzivnije razmišljati o potomstvu.

Zdravlje: Ovog mjeseca ćete nastojati da poradite na svom izgledu.

Mala riznica velikih misli

Ivo Andrić (1892 - 1975)

Stradanje i grijeh se upotpunjuju kao kalup i njegov odljevak.

William Shakespeare (1564 - 1616)

Bolje tri sata prerano nego minutu prekasno.

Mahatma Gandhi (1869 - 1948)

Ti i ja nismo drugo doli jedno biće. Ne mogu povrijediti tebe, a da time i sebe ne povrijedim.

Immanuel Kant (1724 - 1804)

Dužnost prema samome sebi se sastoji u tome da čovjek očuva ljudsko dostojanstvo u vlastitoj ličnosti.

Francois - Marie Arouet de Voltaire (1694 - 1778)

Vrijeme izriče pravdu i stavlja sve stvari na svoje mjesto.

Olde Salem Apartments

CALL FOR SPECIAL OFFERS*

- *2 Bedroom Apartment Homes
- *Total Electric
- *Free Water
- *Pool & Clubhouse
- *W/D Connections
- *Ceiling Fans, Mini Blinds & Drapes
- *Large Patios/Balconies

Za sve informacije na našem jeziku obratite se Nermini. Tel: 770-963-7057

345 Stone Mountain St. - Lawrenceville, GA 30045

Directions: I-85 North to 316 towards Lawrenceville/Athens. Exit GA 120 East & turn right. Go about 1 mile to Langley Dr. & turn right. Turn right at Constitution & turn right onto Stone Mountain St. We are on the left.

*Prices & Specials Subject to Change. **With Approved Credit.

NO APPLICATION FEE! **

- * SECURITY
- * JANITORIAL SERVICES

NOW LEASING Atkinson Arbors Office Suites

- * GATED COMPLEX
- * LOBBY & BREAK ROOM

Starting at
\$250.00

Up to
4,000 sq.ft.
available

Call **770-317-7124**

1530 Atkinson Road, Lawrenceville, GA 30043

su | do | ku

Cilj sudokua je popuniti sva polja brojevima od 1 do 9, tako da svaka uspravna kolona, svaki vodoravni red i svaki 3x3 kvadrat sadrži svaki broj od 1 do 9. To je to - nema matematike, samo logika.

Rješenje ove križaljke ćemo objaviti u sljedećem broju. Ovo je rješenje križaljke iz prošlog broja:

8	7	9	2	1	3	6	5	4
6	1	4	9	8	5	7	2	3
3	2	5	7	6	4	9	8	1
1	3	6	8	4	7	5	9	2
9	8	2	3	5	6	1	4	7
5	4	7	1	9	2	3	6	8
7	6	3	4	2	9	8	1	5
4	9	1	5	7	8	2	3	6
2	5	8	6	3	1	4	7	9

				9		3		
6		2						
					7	2	6	4
							1	5
	3		8		4		7	
2	8							
9	7	3	5					
						1		6
			1		3			

PRETPLATA

Ako ste zainteresovani da Vaš omiljeni magazin svaki mjesec dobijate na kućnu adresu, popunite kupon za pretplatu sa ove stranice i pošaljite ga na adresu redakcije:

Europa Magazine (pretplata), P.O. Box 867, Lawrenceville, GA 30046-0867

E-mail: redakcija@europamagazine.info. Telefon: 678.743.5731.

KUPON ZA PRETPLATU
12 MJESECI - \$48.00

NAČIN PLAĆANJA: [ ] ČEK ILI MONEY ORDER
 [ ] VISA ILI MASTER CARD

IME I PREZIME: _____ TELEFON: _____ - _____ - _____

ADRESA: _____

GRAD, DRŽAVA, ZIP: _____

BROJ KREDITNE KARTICE: _____

ISTIČE: ____/____/____ POTPIS: _____

E-mail: redakcija@europamagazine.info • Tel: 678.743.5731

Europa Magazine (pretplata) • P.O. Box 867 • Lawrenceville, GA 30046-0867

DIK BROWNE HOGAR STRAŠNI

◇
Uhvate Amerikanca, Rusa i Bosanca Indijanci.
Kaže poglavica:
- Možete da sa sami ubijete za svoju državu ili ćemo da vas mi ubijemo. Ali, kako god bilo, od vaše kože ćemo da napravimo kanue.

Prvo Amerikanac uzme pištolj i ubije se, zatim Rus uzme katanu i probode se, dođe red na Bosanca. Ovaj uzme viljušku i počne da se bode vičući:
- Da Bog da vam potonuo kanu!

◇
U avionu se vozili: Rus, Nijemac, Bahreinjanin i Bosanac. Lete oni iznad Rusije i Rus baci bocu plina. I pitaju ga:
- Zašto si to bacio?
- Ma ima puno kod nas plina.
I dalje oni lete. Nalete iznad Bahreina i Bahreinjanin baci kanistar nafte, pitaju ga ovi:
- Zašto si to bacio?
- Ma ima toga puno kod nas. I tako oni

dolete iznad Njemačke a Bosanac se javlja:
- "Nijemac, nemoj ni da pomišljaš na to!"

◇
Sudija pita Muju:
- "Jesi li ti prije deset dana ukrao bačvu rakije?"
- "Jesam!"
- "Policija je kod tebe našla praznu bačvu. Gdje je rakija?"
- "Popio!"
- "Pa nisi valjda za deset dana popio cijelu bačvu rakije?"
- "I nisam, vala, popio sam pola."
- "A šta je sa drugom polovicom?"
- "Prod'o!"
- "A gdje su pare?"
- "Popio!"

vicevi

MALI OGLASI

Europa magazin Vam nudi besplatne privatne male oglase do 20 riječi.

Popunite kupon sa ove stranice i pošaljite ga na adresu:

Europa Magazine
(mali oglasi)
P.O. Box 867
Lawrenceville, GA 30046

ili na e-mail adresu:
redakcija@europamagazine.info

Prodaja

Prodajem kuću na mostarskom raskršću, vlasništvo 1/1, dva sprata, odvojeni ulazi, 8,5x9,5 i 500m² zemljišta. 79 000 Eura.
Tel: 1-616-389-7220
ili 1-616-389-7677

Prodajem kuću novu s nedovršenim unutrašnjim radovima, 130m², vlasništvo 1/1, u Otesu, Sarajevo. U obzir dolazi i zamjena.
Tel: 727-776-0755.
E-mail: sanjadoll915@yahoo.com

Prodajem motor Yamaha TTR-110, 2009 godina, kao nov, radio samo dva sata, 3 brzine. Cijena: \$1600.00. Tel: 727-393-6207 (kuća) ili 727-643-0207 (cell)

Prodajem kuću sa stvarima u Dvorovima površine 56m² sa 2 duluma okućnice i voćnjakom. Kuća takođe ima građevinsku dozvolu za eventualnu dogradnju. Tel: 619-913-7914 ili 858-558-0664

Prodajem stanove od 40m² do 53m² u Banja Luci-Novakovići, nova gradnja sa terasom, blindo vrata. Tel: 616-970-6504.
E-mail: enkozdz@yahoo.com

Prodajem kuću u Sarajevu, Logavina, Vrbanjuša 108, idealna lokacija 130m², terasa 7,20m², avlija 23m² sa zidom 2m visine, parking za tri auta ispred kuće. Cijena 180.000 KM. Tel: +387 (61) 167-2031 ili 804-270-0101

Prodajem dva stana u Sarajevu oba vlasništvo 1/1: 65m² (balkon 9m²) kod Socijalnog, 65.000 eura, 44m² preko puta bolnice Koševo 50.000 eura. Tel: +387-33-644-294

Prodajem ili mijenjam kuću 9x9m, novogradnja kod mosta u Bos. Brodu za Sl. Brod ili more.
Tel: 904-482-8633
E-mail: elvirgazic@hotmail.com

Prodajem nedovršenu vikendicu na Vlašiću sa svim urednim papirima.
Tel: 678-313-9914

Prodajem dvosoban stan u Sarajevu 54m², II sprat, Čengić Vila I. Tel: +387-65-689-787

Prodajem dvosoban stan u

Sarajevu, 54m², III sprat, Dobrinja II. Tel: 425-673-1642

Prodajem 5 duluma zemlje, nedovršena vikendica, Bradina, 500 metara od puta Sarajevo-Mostar. Tel: 904-962-1693

Prodajem dvoiposoban stan u Sarajevu, 65m², II sprat, Dobrinja III. U obzir dolazi i zamjena.
Tel: +387-57-447-146
ili +387-65-568-111

Prodajem/iznajmljujem dvospratnu kuću pored džamije u Jezeru kod Jajca 70206, vlasnik Ana Ribić. Kontakt e-mail: ana.ribic@hotmail.com

Razno

Euro Plus TV traži radnicu sa znanjem bosanskog i engleskog jezika za prodaju i marketing.
Tel: 1-877-747-6097

Čuvam djecu u mojoj kući u Snellville-u.
Tel: 404-819-3419

Povoljno i sigurno čuvanje djece 7 dana u nedjelji.
Tel: 404-723-7698

Divorced woman 45, 5'8", 140lbs, short red hair, blue eyes, non-smoking, desires to find a man in his 40-50's.
E-mail: poloz3939@yahoo.com

**KUPON ZA BESPLATNE MALE OGLASE
DO 20 RIJEČI**

Tekst oglasa (popunite čitko štampanim slovima):

Dužina trajanja oglasa (zaokružiti): 1 MJESEC - 2 MJESECA - 3 MJESECA - _____

Europa Magazine (mali oglasi) • P.O. Box 867 • Lawrenceville, GA 30046
E-mail: redakcija@europamagazine.info • Tel: 678.743.5731

Impressum

Europa Magazine

ISSN 1939-3423

Address: P.O. Box 867
Lawrenceville, Georgia 30046-0867
United States of America

Phone: +1 (678) 743 5731

E-mail: editor@europamagazine.info

Web address: www.europamagazine.info

Issued: monthly

Editor-in-chief: Haris Delalić

Senior Photographer and Graphic Design
Manager: Dan Dalibor Spalat

Graphic Design: Aldin Ajanovic, Ali Nkhazi

Internet Presentation: Damir Setkic

Freelance writer from Europe: Milan Pekić

Community: Enes Selimović

Marketing manager: Dino Krgo

Pridružite se velikoj i sretnoj porodici
naših gledatelja, kontaktirajte

Jedna jedina

bosnatv.com

US/Kanada

1.800.771.0790

Evropa

++41(0)912611211

EMC CARGO

WWW.EMCCARGO.COM

	\$1.290
AUTOMOBIL	
	\$1.390
SUV/VAN	
	\$690
MOTOR	
	\$790
JET SKI/ATV	
	\$99
PAKET	
	od \$100
NAMJEŠTAJ (po komadu)	

SELIDBE USA-BOSNA

KONTEJNERI 20'ST I 40'HC - DOOR TO DOOR

* IZVOZ AUTOMOBILA, MOTORA, JEDRILICA,
ČAMACA, SKUTERA, SLANJE PAKETA

* BOSNA I HERCEGOVINA, HRVATSKA, SLOVENIJA,
SRBIJA, CRNA GORA, KOSOVO I OSTALE EVROPSKE ZEMLJE

Tel: 1-866-877-7271